

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2009/10:45

Stenografiska
uppteckningar
2009/10:45

Onsdagen den 23 juni

1 § Ekofin – budget

Statssekreterare Hans Lindblad

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 18 november 2009

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 15 juli 2010

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan har slagit 9.30 och jag förklarar sammanträdet öppnat.

Jag ska inledningsvis anmäla några nyinkomna handlingar. Det är egentligen svar på frågor som restes vid överläggningarna i finansutskottet. De är utdelade även här så att man kan titta på dem.

Sedan kan jag anmäla att vi har ett skriftligt samråd om Swift på väg ut nu. Så småningom hamnar det ärendet på den ordinarie A-punktslistan, tror vi, men eftersom just den frågan är rätt omdebatterad har jag bett kansliet att skicka ut detta så fort som möjligt med underlag. Det är på väg i detta nu. Då har man i alla fall något dygn på sig att ta del av det.

I övrigt föreligger en lista över skriftliga samråd, och vi har haft två sedan sist. Den bifogas protokollet, som vi gör numera.

Då ska vi gå in på Ekofin, budgetsamråd med statssekreterare Hans Lindblad. Här finns inte någon preliminär dagordning, men vi vet att budgeten ska göras och att finansministrarna ska träffas. Det går nog bra ändå.

Allra först ska vi för ordningens skull ta upp återrapporten från mötet i rådet den 18 november. Det berör rimligtvis den budget som vi inte längre kan göra någonting åt, men det är det senaste Ekofinmötet som rör budget. Det var då vi samrådde med Hans Lindblad senast.

En sådan återrapport är utsänd. Frågor på den?

Anf. 2 ULF HOLM (mp):

Nej, inte på den. Däremot ska det väl göras en återrapport även på den 18 maj. Där ställde jag en fråga förra gången om Ekofins budgetförslag 2011, som Anders Borg inte ville svara på. Frågan gällde att förslaget då var att betalningsanslaget skulle öka med 5,8 procent. Då sade Borg att det får du ta vid nästa Ekofinbudget.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Det gör vi alldeles strax, för jag tror inte att det är några andra frågor om återrapporten från november om förra årets budget.

Anf. 4 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Vi har skickat ut den, men jag var ju ordförande för de där mötena så jag tänkte att jag skulle skryta lite.

Det vi lyckades uppnå där var betalningsnivåer som för första gången, mig veterligen i alla fall, underskred de nivåer som kommissionen föreslog i sin preliminära budget.

Det var en komplicerad situation, som jag förklarade för er innan jag åkte dit, med den europeiska återhämtningsplanen. Vi hade fått den till skänks av Europeiska rådet men det fanns inte någon finansiering till den. Det kom på oss att finansiera den, och vi lyckades finansiera 2010 fullt ut och skickade alltså inte med notan framöver.

Ni kommer kanske ihåg att vi på liknande sätt hade problem med ett kärnkraftverk som heter Kozloduy, om jag minns rätt. Dessutom hade nya saker och ting tillkommit, vilka vi lyckades rymma inom budgeten.

Till det hade vi, slutligen, en mjölkproblematik som vi var tvungna att lösa.

Vi hade alltså rätt stora utmaningar. Kontentan var att vi fick plats med alltihop inom en budget som faktiskt var lägre än den som kommissionen hade föreslagit.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Det var utmärkt att få det till våra stenografiska uppteckningar. Vi lägger denna återrapport till handlingarna.

Nu går vi in på årets aktiviteter, det vill säga information och samråd inför mötet i rådet den 15 juli. Det är en liten bit dit, som bekant, men det är nu det händer.

Frågan om budgeten har behandlats i EU-nämnden tidigare, som Ulf Holm berör. Senast vi behandlade den var den 12 mars, då i form av slutsatser inför årets budgetarbete. Då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt.

Sedan var det överläggningar i finansutskottet i förra veckan, den 17 juni. Det protokollet är ännu inte justerat så jag skulle kunna vara väldigt formalistisk och bara säga att vi inte har fått in det. Men vi råkar veta, även om det ännu inte är justerat, att där fanns stöd för regeringens ståndpunkt.

Utskottet vill också skicka med dels att restriktivitet och effektivitet ska vara ledord för regeringens agerande, dels framhålla att, i frågan om finansiell tillsyn liksom i tidigare ställningstaganden, tillsynsverksamheten på europeisk nivå bör finansieras direkt via EU-budgeten. Medel till detta bör tillföras de föreslagna EU-myndigheterna inom befintliga budgetramar. Vidare anmälde Vänsterpartiet avvikande mening av en rad skäl som de har redogjort för i protokollet.

Jag gör detta medskick. Rent formellt tror jag inte att det protokollet kommer att läggas ut med vårt. En sak man kan göra i sina respektive fackutskott är att justera omedelbart. Då blir det lättare att spåra rent formellt. Jag förstår ju vad ni har gjort i finansutskottet. Det är viktigt att ha med och därför anmäler jag det så här.

I och med att det var det senaste sammanträdet vi hade beslutades det att ordföranden skulle skriva under protokollet efter att det hade skickats ut till alla i utskottet. Det fick vi på mejl dagen efter. Hade vi några synpunkter skulle vi lämna dem, annars skulle Attefall skriva på det direkt.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Det har han inte gjort, men jag är inte omöjlig och inte han heller. Vi beklagar detta. Det ligger säkert ett missförstånd bakom det. Då vet ni i alla fall vad finansutskottet tyckte. Det är det viktiga också inför dagens överläggningar. Vi ska förhålla oss dels till det, dels till det förhandlings-tekniska inför själva rådsarbetet.

Det här är den första budgeten som behandlas med Lissabonfördraget i kraft. Det innebär dels medbeslutande för Europaparlamentet, som statssekreteraren säkert kommer att redogöra för vad det kan tänkas innebära i sak, dels att även budgeten är ett sådant förslag som omfattas av möjligheten för nationella parlament att granska ur subsidiaritets-synpunkt inom den här fristen, som, om man ska vara lite petig igen, inte har löpt ut när budget-Ekofin sammanträder. Det är ingen som hittills har reagerat på det och flaggat och förvarnat, men detta bör vi känna till.

Givet allt det här har vi fått underlag och vi har också fått några ytterligare underlag efter finansutskottets överläggningar.

Anf. 8 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Det är kul att vara här, som vanligt. Jag har tre personer med mig. Det är departementsrådet Gia Wickbom, departementssekreterare Julia Hagberg och ämnesrådet Carl Asplund.

Precis som ordföranden sade är det nya förutsättningar för det här budgetarbetet. Indelningen i det som man förut kallade för obligatoriska och icke-obligatoriska utgifter har upphört. Det betyder att parlamentet och rådet har lika stort inflytande över alla delar av budgetprocessen. Man kommer bara att ha en behandling innan man sätter sig i ett förlikningsförfarande. Allt det tror vi kommer att ställa högre krav på fingerfärdighet och förmåga till strategiskt agerande från ordförandeskapet. Det kommer att ställa högre krav än tidigare för att man ska lyckas nå en budgetrestriktiv lösning.

Ordförandeskapet förväntas presentera ett slutligt eller tredje kompromissförslag, troligen i morgon. Jag ska visa er det andra om ett litet tag. Sedan kommer det förhoppningsvis att behandlas i Coreper den 7 juli och antas av rådet den 15 juli.

Parlamentet kommer sedan att läsa det här i slutet av oktober. Därefter vidtar ett förlikningsförfarande som sträcker sig till mitten av november. Tanken är att man ska ha ett förlikningsmöte den 11 november då rådet och parlamentet ska enas.

Kommissionens budgetförslag ska enligt kommissionen framför allt inriktas på att stödja de europeiska ekonomiernas återhämtning och stärka tillväxten, och sysselsättningen blir mer i enlighet med EU 2020-strategin.

Om man tittar på den här budgeten och exkluderar återhämtningsplanen, så att man får en bättre möjlighet att jämföra saker över tiden, ser man att förslaget för 2011 innebär en ökning med drygt 2 procent för

åtaganden och med knappt 6 procent för betalningarna i förhållande till 2010.

De huvudsakliga orsakerna till åtagandeökningen är sammanhållningspolitiken, den externa verksamheten och EU:s administration.

Sammanhållningspolitiken föreslås öka i enlighet med den profil som man har beslutat om tidigare i den fleråriga budgetramen. I fråga om den externa verksamheten är det ökning genom utvidgning, grannskaps- och biståndspolitikerna. Inom de administrativa utgifterna handlar det till följd av implementeringen av Lissabonfördraget om löner, pensioner med mera – dock inte kostnaderna för den nya utrikestjänsten. Det återkommer jag till.

När det gäller betalningarna följer de den profil som man har beslutat om tidigare. Sammantaget kan man säga att kommissionens förslag ligger inom de ramar som man har beslutat om med rådet och parlamentet tidigare. Bortser man från återhämtningsplanen och tittar på ökningstakten ser man att betalningarna är höga. De är högre än vad som ligger i de långsiktiga planerna. Det där måste man ta sig en funderare kring. För betalningarna bör man väl notera att till en del beror det här på att man har varit trög i implementeringen tidigare. När väl programmen har fått upp farten brukar pengarna lättare gå åt, om man säger så.

Jag tänkte göra några nedslag på utgiftsrubrikerna.

Rubriken 1a är en av de rubriker som är satt under absolut hårdast press under den återstående delen av den fleråriga ramen. Därför vill Sverige verka för att dra ned på åtagandena i syfte att få upp marginalerna. Det vill vi göra genom att identifiera fleråriga program som fungerar dåligt, som man kan ifrågasätta storleken och nivån på. Samtidigt måste man ha i åtanke att stora delar av budgeten är fastlagda i de fleråriga programmen.

Om nu EU-budgeten måste växa inom något område är kanske det bästa, eller det minst dåliga, tillväxt i forskning och utveckling. Det är också den post där Sverige har ett positivt nettoåterflöde. Ökar det på det området är det i alla fall inte det sämsta som vi kan tänka oss.

Vad gäller 1b, regionalpolitiken, är åtagandena förordningsstyrda. De diskuteras aldrig. Betalningarna provas emellertid. Kraftiga ökningsar av betalningarna beror på att programmen inom sammanhållningspolitiken nu har fått upp farten efter en trög start i genomförandet.

Åtagandena är givna, och neddragningar på betalningarna kommer att göras. Det finns flera skäl till det. Bland annat tycker jag att man kan ifrågasätta den höga ökningstakten mot bakgrund av vad man har lyckats med i implementeringen tidigare. Sedan vet vi också att flera ekonomier i Europa, nästan alla, har väldigt stora påfrestningar på de offentliga finanserna. Då är frågan: Kan man verkligen tro att de har råd att medfinansiera så pass mycket som krävs för att kommissionens prognoser ska slå in? Det tycker jag att man kan ifrågasätta.

Här får man dock passa sig. Inför budgeten förra året uppkom en diskussion, där de fattiga länderna sade att de inte hade råd att medfinansiera. De kom då på den piffiga idén att låta andra länder betala deras medfinansiering. Det mötte stora protester, och det blev tvärstopp, men man hade faktiskt en sådan diskussion, och man diskuterade att få slippa medfinansiering för att kunna hämta hem pengar. Detta är en fara. Här får man passa sig.

Rubrik 2 gäller jordbrukspolitiken. Den har historiskt präglats av stora marginaler och har därför stått i fokus för förhandlingarna. Man har kunnat använda det utrymme som har funnits där. Nu kommer marginalerna att krympa i budgeten för 2011, och de väntas krympa ytterligare åren framöver. Rollen som buffert och strategiskt instrument kommer alltså att försvinna. Rådet kommer i likhet med tidigare att dra ned på både åtaganden och betalningar. Tanken är att det i år i större utsträckning ska göras mer riktat utifrån tidigare information vad gäller just överbudgetering. Vid de här förhandlingarna är det första gången som parlamentet har inflytande över jordbrukspolitiken, och parlamentet är traditionellt mer positivt till jordbruksutgifter än vad rådet brukar vara, och det kan naturligtvis få konsekvenser för förhandlingsutfallet.

Rubriken 3 tänkte jag inte kommentera särskilt mycket. Här finns några av parlamentets hjärtefrågor, och de måste utnyttjas strategiskt för att rådet ska kunna få igenom sina frågor.

EU som global aktör är den fjärde rubriken. Här minskar betalningarna. Det sker på många områden, så det är många bäckar som bidrar till detta. Det sker däremot ökningar på vissa områden, bland annat på utvidgningsområdet. Det är bland annat till följd av att man ser ett förhandlingsavslut med Kroatien. Det är fortsatta förhandlingar med Turkiet och eventuellt inledda förhandlingar med Island och Makedonien. Samtidigt vill man också öka stödet till fredsprocessen på Cypern.

Den verksamheten har varit föremål för hårda diskussioner mellan rådet och parlamentet de senaste åren. I det här förslaget är marginalen betydligt mindre än tidigare år. Det gör att vi står sämre rustade och har sämre beredskap, både inför förhandlingarna med parlamentet och inför oförutsedda händelser, som alltid har en tendens att inträffa. Därför bör rådets behandling resultera i att man drar ned ordentligt här, så att man skapar marginaler.

Den sista rubriken gäller administrationen. Kommissionen lägger fram ett förslag som är mer restriktivt för dess egen administration än för andra delar. Kommissionen föreslår en egen ökning på 2,9 procent. Detta förslag omfattar inte utgifterna för den nya utrikestjänsten. Vi tycker att man ska kunna dra ned ännu mer på administrationen. En genomsnittlig ökning på ungefär 2 procent, reellt oförändrat och inga nya fasta tjänster borde vara ett mål som man ska nå. Kommissionens förslag om "bara" 2,9 procent kan väl vara en utgångspunkt, men vårt mål är att komma ännu lägre.

Jag hoppas att ni i går fick en OH-bild på en kompromiss. Det är ordförandeskapets andra försök. Det man kan se är en neddragning på åtaganden som ligger på ungefär 700 miljoner euro och på payments på knappt 3,6 miljarder.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att det är den som vi har fått på bordet nu. Vi har inte fått den tidigare.

Anf. 10 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Jag fick den själv i går eftermiddag. Hur som helst kan man se vissa neddragningar på åtagandena och lite mer på betalningarna.

Det jag vill berätta för er med denna bild är att detta är en kompromiss som förkastades. Den fick inte QMV. Det finns en påtaglig risk för att utfallet ur svensk synvinkel blir sämre än det här. Detta säger jag för att ni ska veta ungefär hur det ser ut. Om kommissionens förslag skulle bli verklighet skulle den svenska EU-avgiften bli ungefär 100 miljoner högre än vad vi budgeterade för i vårpropositionen.

Vilka är då Sveriges ståndpunkter? Vi vill att man ska respektera de finansiella ramverken. Vi ska ha en återhållsam politik som är stram, ändamålsenlig och kostnadseffektiv. Vi ska verka för att ha tillräckliga marginaler. Vi ska undvika att använda flexibilitetsinstrumentet och på det sättet öka budgetomslutningen. Vi ska verka för realistiska prognoser, så att vi inte behöver betala in för mycket pengar även om vi får tillbaka dem året efter, och vi vill ha en effektiv administration.

Detta är vad jag tänkte säga om budgeten. Jag tänkte också något kommentera det som ordföranden tog upp om tidsfristen. Enligt det nya fördraget ska det löpa en konsultationsperiod om åtta veckor från det att kommissionen lägger fram sitt förslag till dess att det kommer upp på rådets dagordning. Denna period börjar räknas från det datum då förslaget finns tillgängligt på unionens alla officiella språk. Det skedde i går, den 22 juni. Med en åttaveckorsfrist skulle vi alltså inte kunna ha någon första behandling förrän den 17 augusti.

Nu har emellertid parlamentet, rådet och kommissionen kommit överens om en justerad tidtabell för budgeten – den pragmatiska kalendern, som den kallas. Den innebär att man tidigare lägger budgetmyndigheternas behandling, så att rådet ska ha gjort sin behandling senast den 30 juli.

Här är det ju något som inte går ihop, och det har naturligtvis rättstjänsten upptäckt. Vad gör man då? Enligt rättstjänsten finns det två sätt att hantera situationen. Det första är att man upprätthåller konsultationsperioden på åtta veckor och drar på sig Europaparlamentets ilska. Då bryter man ju överenskommelsen om den pragmatiska kalendern. Det andra alternativet är att rådet utnyttjar möjligheten att be om en förkortad konsultationsperiod i brådskande ärenden, vilket skulle innebära att perioden förkortas till tre–fyra veckor. Det är den linje som vi stöder. Vi vet inte hur de andra länderna ställer sig, men man bör notera att budgetförslaget har funnits tillgängligt på engelska på kommissionens hemsida sedan den 18 maj.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Det var faktiskt på svenskt initiativ som vi fick igenom kravet på att det ska vara tillgängligt på de officiella språken. Man gick från sex till åtta veckor. Christina Axelsson hade avgörande inflytande på detta. Så småningom blev det också en tydlig rekommendation, om än inte fördragsfäst, att fristen på sommaren snarare bör bli mer än åtta veckor, gärna fyra till, för att man ska kunna ta hänsyn till olika sommaruppehåll.

Jag ska inte landa i att statssekreteraren behöver dra på sig ilska från sitt nationella parlament. Det är i alla fall inte mitt förslag, utan vi är också pragmatiska. Det är ju inkörningsproblem med fördraget första året. Vi har haft ett RIF-ärende där det inte hade hunnit gå åtta veckor innan frågan kom upp på rådet. Vi konstaterade då att man likafullt kunde förankra regeringens ståndpunkt och förhålla sig till den även om

fristen inte hade gått ut än. Men jag vill säga att det inte får bli någon generell vana i lagstiftningsakter och så vidare att man inte iakttar detta, som trots allt är en möjlighet som de nationella parlamenten har fått i fördraget. Det finns alltså stöd för att det kan vara bråttom, som statssekreteraren påpekar. Man kan göra så här utan att bryta mot fördraget, men framöver bör vi försöka iaktta den frist som vi själva har drivit fram.

Sedan skulle jag vilja be statssekreteraren att säga lite mer om utrikes-tjänsten, om det är möjligt. Vi vet ju faktiskt inte om den är beslutad och klar och om förhandlingarna är klara tills budget-Ekofinmötet äger rum. Det komplicerar så klart saken. Det är svårt att budgetera för något som man inte vet om det finns och när det i så fall ska börja gälla. Men eftersom alla ändå håller på med det skulle jag vilja be regeringen om någon form av ståndpunkt inför detta. Hur förhåller sig regeringen till kostnader för utrikestjänsten om den kommer på plats i juli? Alternativt, om den inte gör det, vad är linjen i den frågan? Utrikestjänsten är viktig, men den är inte gratis.

Vi kan väl bunta ihop detta med ytterligare några frågor, som vi brukar.

Anf. 12 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Vi står bakom förslaget till svensk handlingslinje. Visst är det lite nervöst att för svenska folket förklara varför EU-avgiften ökar så enormt mellan exempelvis 2010 och 2013. Det är bekymmersamt om man inte kan vara säker på att budgetarbetet och efterlevnaden av budgeten sedan är väldigt bra. Men vi står som sagt bakom den svenska handlingslinjen.

I samband med stabilitetspakten fanns det en diskussion från kommissionens sida om att kontrollera nationella budgetar. Jag tycker att kommissionen skulle passa på att sköta sin egen budget. Det skulle vara bra. Ett medskick skulle kunna vara att Sverige lyfter fram att de revisorer som finns och verkar ska tas på större allvar och få ett större inflytande, även om de kontrollerar i efterhand. En baksida av budgeten är ju att man också har skött den, så att man inte bara får i väg.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Som statssekreteraren säkert är väl bekant med är det sista en ståndpunkt som brukar framföras från breda läger under våra årliga genomgångar med Lars Heikensten. Det är nog en ganska allsvensk frustration.

Anf. 14 JACOB JOHNSON (v):

Jag har först två frågor om den pm som vi har fått. I tabellen står en förkortning, MFF, som jag tolkar som ett sydsvenskt fotbollslag. Vad betyder den?

Jag undrar också om uttrycket ”absorptionsförmåga”. Det står: ”Om förslag till neddragningar av anslag läggs fram i budgetkommittén som går utöver vad som är en rimlig nivå med hänsyn till behov och absorptionsförmåga ska Sverige dock värna svenska prioriteringar.” Det verkar som ett ganska internt tekniskt uttryck. Det hela kanske kan uttryckas mer i klartext.

När det gäller Vänsterpartiets ståndpunkt får jag referera till det ännu ej justerade och för EU-nämnden ej kända protokollet från finansutskottet. Såvitt jag vet innehåller den ståndpunkten kritik av bland annat an-

slaget under Frihet, säkerhet och rättvisa, som vi i enlighet med vår kritik av EU:s flyktingpolitik anser bör vara mer restriktivt. Det går åt ganska stora kostnader för övervakning, Frontex och sådant som inte faller oss på läppen särskilt mycket.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Ulla Andersson skrev så här: Jag delar uppfattningen att restriktivitet och effektivitet ska vara ledord för regeringens agerande, men jag har också kritiska synpunkter. Inom underrubrik 3a, Frihet, säkerhet och rättvisa, ökar programmen inom asyl- och migrationsområdet. EU:s asyl- och migrationspolitik innebär ett byggande av Fästning Europa, vilket Vänsterpartiet är djupt kritiskt mot. Militariseringen av EU:s yttre gränser, transportörsansvar, visumtvång och Dublinbestämmelser hindrar människor i behov av skydd mot krig och förföljelse från att söka asyl i EU och tvingar dem i stället i händerna på flyktingsmugglare.

Det var motivet för den avvikande meningen. Detta säger jag för att det ska komma in i vårt protokoll. Jag noterar att den avvikande meningen kvarstår även i nämndens samråd.

Anf. 16 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Detta med utrikestjänsten håller på att formas. Jag vet inte riktigt hur den kommer att se ut. Det är frågor som snarare bör riktas till Utrikesdepartementet. Vi vill att det ska vara restriktivt och att man ska vara återhållsam. Vi tror att det kostade ungefär 9 miljoner euro under fjärde kvartalet förra året och knappt 40 på helårsbasis. Det är vad vi vet nu, men det är någonting som UD kan bättre.

Revisionsrättens inflytande, en hårdare granskning och en hårdare prövning – we are all for it; det är saker och ting som vi driver på.

MFF betyder multiannual financial framework. Jag tror att du förstår vad absorptionsförmåga innebär. Jag håller helt med om att det är tekniskt.

Anf. 17 ULF HOLM (mp):

I protokollet från den 18 maj när Ekofinfrågan diskuterades står det att anslagen ökar med 5,8 procent. Då sade bland annat Storbritannien att de förespråkar en frysning av utgifterna i EU-budgeten. Längre ned står det att Borg stödde tidigare inlägg. Då är frågan om Sverige fortfarande stöder att man ska ha en frysning av EU-budgeten. Det står i protokollet från Ekofin den 18 maj. Det står nämligen inte så under svensk ståndpunkt i det papper vi fått utskickat i dag, utan där står att Sverige förespråkar sänkta åtagandanslag i förhållande till kommissionens budgetförslag i syfte att skapa marginaler för oförutsedda utgifter. Det betyder att Sverige accepterar att EU-budgeten ökar men vill ha en större post för övriga utgifter i stället för att låsa fast dem i särskilda program. Det är en viss skillnad på det.

Indirekt hör jag att statssekreteraren säger att Sverige inte borde acceptera en högre EU-budget än den föreslagna. Jag vill gärna ha detta klargjort.

När det gäller punkt 1a står det i underlaget att det finns anledning att ifrågasätta storleken på nivåerna på de programmen och minska dem, men statssekreteraren säger att det inte är det sämsta om EU-budgeten

ökar på dessa poster. De här uttalandena går inte riktigt ihop. Jag vill egentligen veta om Sverige jobbar för att minska EU:s budget eller inte. Om inte, var vill Sverige då lägga pengarna? Det får jag nämligen inte reda på här.

2009/10:45

23 juni

Anf. 18 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Ordförande! Jag vill fråga statssekreteraren hur det är med medlemsländernas betalningsförmåga mot bakgrund av de stora budgetunderskott som man arbetar intensivt med. Jag tänker mest på nettobidragbetalarna. Finns det någon diskussion om att det kan finnas brister i det sammanhanget? Samtalar man om det eller förutsätter man att man alltid prioriterar EU-budgeten?

Anf. 19 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag vill först säga att jag helt håller med om ordförandens inledning vad gäller dessa tidsfrister, men jag förstår att man måste göra undantag ibland. Det är viktigt att vi håller oss till reglerna, och det är ju ganska förutsägbart när budgeten kommer. Då bör man kunna hålla på de tider som är sagda.

Jag undrar också över de OH-bilder som vi har fått med utskicket. Det står: Förutsättningar nya fördraget. Vidare står det: Rådet och Europaparlamentet får samma inflytande över budgeten.

De har väl samma inflytande över den budget som man nu ska fatta beslut om? Det är väl inte något som kommer sedan? De olika medlemsländerna har kämpat ganska hårt för att få igenom Lissabonfördraget. Då tycker jag att det vore på sin plats att medlemsländerna också håller sig till det.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Jag vill haka på en IAS-fråga så att vi får det utrett. Om det nu kostar 40 miljoner euro per år, var stoppar vi in dem någonstans givet vårt breda stöd för en allmänt restriktiv hållning? Oron för ökade utgifter är ganska vitt spridd i det här rummet om än inte i hela rådet, om jag förstår det rätt.

Tidigare i samråd med statssekreteraren och även med finansministern har Sverige haft med frågan om att kräva nationella intyganden om hur pengar används. Det brukar vi diskutera mest när vi går igenom årets revisionsrapport, men det är inspel som Sverige brukar göra i syfte att ställa högre krav på hur EU-medel används. Det är ju relevant även i förhandlingarna om en gemensam budget. Jag undrar om det kommer med här.

Anf. 21 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Vår linje när det gäller en frysning är att vi, oavsett vad som skrivs och sägs, ska driva en så restriktiv linje som möjligt. När det gäller punkt 1a sade jag inte såsom du återger det, utan jag sade att om EU-budgeten nu måste öka – det betydde inte att jag gillade det – var kanske 1a inte det sämsta. Där får vi faktiskt större nettoåterflöde. För varje satsad krona på den punkten får vi 1:20 tillbaka. Enligt min matematik är det en vinst.

Vi har inte diskuterat möjligheterna till betalningsförmåga. Jag har aldrig varit med om att det har funnits en diskussion om medlemsländernas förmåga att betala sin EU-avgift. Jag har inte varit med om den diskussionen. Däremot kan det, som jag tog upp här, finnas frågetecken om deras förmåga till medfinansiering och om man orkar med det för att ta hem de pengar som man är berättigad till.

Man har samma inflytande över budgeten.

När det gäller IAS handlar det om finansiering inom administrationsanslaget. Det kommer att vara vår linje att man ska finansiera det inom ram. Det är inte säkert att det är en linje som kommer att vinna majoritet eller att ordförandeskapet orkar med det, men det är naturligtvis vår utgångspunkt.

Vi har inte diskuterat att det skulle vara några förändringar inom den ordning som vi har när det gäller det nationella intygandet.

Anf. 22 ULF HOLM (mp):

Jag fick inte något ordentligt svar på om vi förespråkar en frysning. Den frysning som diskuterades på mötet den 18 maj stöddes av Frankrike, England, Sverige, Nederländerna och Danmark. Det är ingen liten grupp länder som gick ganska hårt åt kommissionens förslag att öka budgeten med 5,8 procent. Det är den nivå som fortfarande är huvudförslaget trots att det kom ett kompromissförslag häromdagen som sänktes.

Då är frågan: Hur långt kan Sverige gå i kompromissandet? Det verkar vara så att EU:s budget kommer att öka. Vilken nivå är Sverige beredd att kompromissa upp den till? Är vi beredda att gå till 2–2 ½ procent ökning av EU:s budget? Det är det man vill veta. Det är det vi ska samråda om här på det sista mötet innan ni åker och bestämmer detta. Det skulle jag vilja ha svar på. Jag har förstått nu att ni inte vill ha en frysning av budgeten utan accepterar att budgeten ökar, och då vill jag ha svar på frågan: Hur mycket accepterar den svenska regeringen att EU:s budget ökar?

Anf. 23 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Vi kommer att driva precis samma restriktiva linje som de länder som du räknade upp. Vi kommer att driva en så restriktiv linje som det bara är möjligt. Sedan får vi se var det landar.

Anf. 24 ULF HOLM (mp):

Jag tror att alla i det här rummet vill ha en restriktiv budget. Jag försöker få fram en siffra på var det ungefär kan landa. Är det närmare EU-kommissionens förslag på 5,8 procent eller är det närmare en frysning på 0 procent? Var i det spannet ligger det? Det kan vara ganska intressant att veta. Är det så att vi inte får något mer exakt svar anmäler Miljöpartiet avvikande mening i detta. Restriktivt säger ingenting. Det kan alla politiker säga.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Går det att precisera det här mer? Det är som vanligt så – det vet Ulf Holm, men jag säger det så att det kommer med i protokollet – att vi samråder om regeringens position och upplägg inför mötet. Vi kan aldrig

företse eller samråda om det färdiga resultatet. Men kan statssekreteraren ytterligare precisera regeringens hållning och yttre gränser som svar på Ulf Holms fråga?

2009/10:45
23 juni

Anf. 26 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Jag vidhåller att jag kommer att driva en så restriktiv linje som möjligt och göra det tillsammans med de stora och små länder som Ulf Holm räknade upp. De tillsammans har en möjlighet att driva på rätt så bra. Mot det står andra länder som driver i en annan riktning. Alla som förhandlar vet att man inte får allt. Vi kommer att driva vår linje.

Anf. 27 ULF HOLM (mp):

Jag vill ställa en följdfråga. Jag tror inte att vi fick svar på den. Var Sverige berett att acceptera det kompromissförslag som lades fram häromdagen?

Anf. 28 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Jag har ingen anledning att kommentera det. Det nådde inte en kvalificerad majoritet. Det är ointressant. Jag noterar bara att det finns en betydande risk att en majoritet väljer ett sämre utfall än det som jag visade.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Och regeringen förespråkar ett bättre och mer restriktivt? Detta säger jag för att vara nästan överdrivet tydlig här.

Ja, statssekreteraren nickar.

Anf. 30 ULF HOLM (mp):

Vi fick inget klart besked i EU-nämnden om Sverige stöder det här kompromissförslaget eller inte, så vi anmäler avvikande mening.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Jag noterar det. Jag sitter och funderar på: Till förmån för vilket agerande?

Anf. 32 ULF HOLM (mp):

Vi tycker att Sverige bör hålla fast vid den linje som finansminister Anders Borg redovisade den 18 maj, nämligen att vi i stort sett ska frysa EU:s budget och att man får göra omfördelningar inom den budgetram som ligger med argumentet att det finns väldigt många EU-länder som har problem att få budgeten att gå ihop. Jag tror att till exempel England ännu tydligare nu än vad man ville den 18 maj vill ha en ännu lägre EU-avgift med tanke på de besparingar man gör i sin egen budget. Vi vill ha en mycket mer slimmad EU-budget på flera av posterna.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Utan att förlänga debatten för mycket måste jag ändå fråga: Hur står det i motsats till största möjliga restriktivitet?

Anf. 34 ULF HOLM (mp):

Vi kan tänka oss att man ökar EU:s budget med normala 1–1 ½ procent. Då ligger man under det snitt som EU:s budget har ökat med under de senaste åren. Vi tycker att man ska visa återhållsamhet eftersom flera av EU:s länder också måste skära i sina egna budgetar. Jag får inget svar på frågan vad Sveriges regering har för ambition här. Jag förstår mycket väl att man måste kompromissa till sist, men om jag inte ens kan få veta vad Sveriges regerings utgångspunkt är och om man var beredd att anta den kompromiss som låg på ungefär 2 procent är det väldigt svårt att bara säga: Gör vad ni vill, regeringen. Vi vill ha Sveriges utgångspunkt lite mer preciserad. Det räcker inte med att säga att man vill ha en restriktiv EU-budget. Jag tror att vi alla vill ha det.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Vill statssekreteraren kommentera det sista? Annars tror jag att det har framgått vad partierna och regeringen står för och driver för linje.

Anf. 36 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Jag kan bara säga till Ulf Holm att jag är den första som någonsin fick en budget som slutade under kommissionens förslag.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar detta med att det finns stöd för regeringens ståndpunkt men noterar avvikande meningar enligt respektive motiveringar från Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Detta är det stora samrådet om budgeten, men eftersom det är ett tag kvar till den 15 juli vill jag ändå skicka med till Regeringskansliet att om det kommer något väsensskilt nytt kompromissförslag som vi inte har kunnat förutse i dag och/eller regeringens ståndpunkt behöver ändras utanför det vi har diskuterat i dag förutskickar vi antingen skriftligt samråd eller att vi kan ta upp frågan igen när vi samråder med finansministern, vilket vi gör den 12 juli.

Rent tidsmässigt ligger det ett Ekofinsamråd där, även om det inte är utlyst som budget-Ekofin. Jag vet att statssekreterare Lindblad inte kan vara med. Men jag vill flagga för att det tillfället finns om det kommer stora ändringar i sista minuten. Annars är det detta som gäller för prövningen av regeringens ståndpunkt och upplägg.

Då är vi klara med statssekreteraren för i dag. Vi tackar så mycket och önskar lycka till på rådet och i förhandlingarna.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Jordbruksministern är varmt välkommen hit. Vi går in på punkt 2 på föredragningslistan, nämligen jordbruksministerpunkterna. De börjar med en återrappport från mötet i rådet den 17 maj. En läsbar sådan, som var begriplig även för oss som inte var med, är utsänd. Det har även varit informellt ministermöte den 4–5 maj som jordbruksministern kan passa på att återrappportera från. Den har också gått ut i skrift.

Anf. 39 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag är som vanligt beredd att svara på frågor från ledamöterna.

Anf. 40 CHRISTINA AXELSSON (s):

Min fråga gäller rapporten från den 17 maj när man diskuterade jämställdhet, vilket jag tycker är roligt. Jag förutsätter att ministern, med tanke på att Sverige är ett så jämställt land både i vårt parlament och i vår regering, höll ett brandtal. Jag undrar därför vad ministern i detta brandtal sade om att man efterfrågade fortsatta analyser.

Vi sade inför det mötet att det inte handlade om *Bonde söker fru*, utan det skulle vara lite mer substantiellt. Då undrar jag: Vad är det för analyser som man efterfrågar för att driva på detta med jämställdhet? Jag måste berömma Spanien för att de har tagit upp det.

Anf. 41 JACOB JOHNSON (v):

Jag har en fråga om handelsförhandlingar med Mercosurländerna. Enligt återrappporten var det ganska ampra inlägg från bland annat Frankrike och kritik mot kommissionen, väldigt starka ord. Jag skulle vilja att jordbruksministern kommenterade det lite grann.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Jag hade precis samma fråga.

Anf. 43 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Vad beträffar Christina Axelssons frågeställning var en fråga som det diskuterades kring varför det bara är en person i ett flerpersonsföretag som står som företrädare för verksamheten i fråga, och att det nästan undantagslöst, inte bara i Sverige utan i hela Europa, är mannen som gör det i familjeföretag. Det var en frågeställning som diskuterades. Varför lyfts inte kvinnan, som oftast är minst lika delaktig i verksamheten, fram och står som företrädare för verksamheten?

Vad beträffar Jacob Johnsons frågeställning har det vid flera sammankomster i Europeiska unionen diskuterats pågående, beslutade handelsförhandlingar. Det är att konstatera att det finns en betydande skill-

nad, som jag ser det, mellan företrädare för den rådskonstellation som jag är i och företrädare för andra rådskonstellationer. Protektionisterna är mer företrädade och mer högljudda i den rådskonstellation som jag sitter i än möjligen i några andra rådskonstellationer, och de "slåss" lite för sin sjuka mor.

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger återrapportherna till handlingarna.

Vi går vidare till själva samrådet. Jordbruksministern var i går i miljö- och jordbruksutskottet och informerade om frågorna på jordbruks- och fiskerådet. A-punktsbehandling ligger som vanligt utanför.

Vi går rakt in på punkt 3, Förenkling av jordbrukslagstiftningen. Den frågan var senast i nämnden den 11 december då det fanns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar. I den här punkten finns också en lista med olika förslag där även Sverige har gjort inspel, och om dessa har vi informerats tidigare här i nämnden.

Anf. 45 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Jag välkomnar kommissionens arbete med att förenkla regelverken på jordbruks- och livsmedelsområdet. Inte minst gäller detta kommissionens omhändertagande av de 39 förenklingsförslag som ett antal medlemsstater, däribland Sverige, har lämnat. Jag emotser med stort intresse den uppföljningsrapport som kommissionen väntas presentera rörande dessa förslag vid nästkommande rådsmöte.

Även om mycket har gjorts återstår, som jag ser det, mycket arbete. Det är därför av stor vikt att kommissionen intensifierar sitt arbete för att så långt som möjligt bidra till att göra det enklare och roligare att vara lantbrukare. För att åstadkomma en väsentlig förändring bland animalieproducenterna är det nödvändigt att större vikt läggs vid att förenkla regelverken som rör märkning och registrering av djur. Eftersom GD Sanco medverkar vid rådsmötet är det min avsikt att ta upp och betona denna mycket viktiga fråga.

Det är också viktigt att slå fast att förenkling bör vara en allestädes närvarande utgångspunkt vid en reformering av CAP. Förenklingar för såväl administration som för företagare bör stå i fokus med målet att åstadkomma en politik som är så lätthanterlig och kostnadseffektiv som möjligt för alla parter.

Anf. 46 CHRISTINA AXELSSON (s):

Det är viktigt att det förenklingsarbetet inte går så långt att konsumenterna inte får bra livsmedel. Då tänker jag på den senaste skandalen – det är bara en i raden som har varit – där man utfodrar grisar med blod och annat från andra grisar, att man så att säga låter dem äta sig själva, bli kannibaler. Jag tycker att det är rätt allvarligt om man i förenklingsarbetet tar bort sådana spårbarhetsmöjligheter. Därför vore det bra om ministern, med tanke på galna ko-sjukan och allt vad det har varit, lägger fram att det måste vara spårbart så att vi konsumenter vet vad det är vi köper och vad vi äter.

Anf. 47 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag är övertygad om att GD Sanco kommer att hålla spårbarhetsspåret väldigt högt även fortsättningsvis på dagordningen, av det skälet att vi i Europa har ett antal sjukdomar, zoonoser, som även kan drabba människor, som gör att man är mycket angelägen om att ha den fulla spårbarheten för sådant som kan innehålla till exempel zoonoser.

Bara för att förtydliga har det här med blod som mat, blod som foder, inget med spårbarhet att göra och inget med förenkling att göra.

Anf. 48 CHRISTINA AXELSSON (s):

Även om det inte har med det att göra är det ändå så de gör. Därför är det viktigt ur ett konsumentperspektiv att inte bara de som arbetar inom EU tar upp dessa frågor utan att också ministrarna gör det när ni nu träffas och ska diskutera sådana frågor.

Anf. 49 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Den specifika frågeställningen har ju inte med förenklingsarbetet att göra, så den punkten kommer inte att passa in under den här dagordningspunkten.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Det här kan möjligen kännas lite luddigt, men det är inte skarpt läge i dag. Eftersom det har gjorts inspel och är viktiga diskussioner sammanfattar jag dock med att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar. Eller hade Christina Axelsson en fråga till?

Anf. 51 CHRISTINA AXELSSON (s):

Nej. Det är möjligt att det är fel dagordningspunkt, men det är väl ändå viktigt att frågan tas upp när ni träffas.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Sådant passar prima att ta upp här. Ville jordbruksministern kommentera det ytterligare?

Anf. 53 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Det finns många punkter som diskuteras vid sidan om rådsmötet. Detta kommer säkert att bli en sådan frågeställning, eftersom den berör flera länder.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

I frågan om diskussion om förenkling av jordbrukslagstiftningen mot bakgrund av bland annat de svenska inspelen finner jag att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar.

Vi går vidare till punkt 4, Utkast till rådets slutsatser om den europeiska jordbruks- och livsmedelsmodellens internationella konkurrenskraft. Den frågan behandlade vi den 12 maj, och då fanns det stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga. Enligt mina noteringar fanns det risk för att detta skulle bli en A-punkt. Det är en viktig fråga, men likafullt färdigförhandlad. Eller hur var det med det? Beslut ska vi fatta ändå.

Anf. 55 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ni har fått en kopia på utkastet till rådsslutsatserna. I stort handlar slutsatserna om vikten av att främja den europeiska jordbruksmodellen inom EU och internationellt. Modellen innebär möjligheter men också utmaningar, och då hänvisas särskilt till konkurrenskraften. Referenser görs till kvalitet, märkning och EU-instrument generellt som hjälper EU-jordbrukarna att möta konsumentkrav.

Från svensk sida har en prioriterad fråga varit att slutsatserna inte ska föregripa nästa fleråriga budgetram för perioden efter 2013. En sådan skrivning har vi fått med, och därför anser jag att Sverige kan ställa sig bakom slutsatserna. Slutsatserna kommer troligen att antas som en A-punkt på jordbruksrådet.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Tack för att jordbruksministern tog upp detta med budgetrestriktivitet. Det var sådant vi satt och pratade om hela morgonen innan jordbruksministern kom. När frågan om konkurrenskraft diskuterades på förra jordbruksrådet hade jag noterat, med viss oro om jag ska vara ärlig, att flera länder hade lyft fram vikten av direktstöd som en bra sak för att stärka den internationella konkurrenskraften. Det är viktigt att hålla emot sådana påtryckningar.

I slutet av utkastet till slutsatser – i alla fall i den version jag har fått – står det en punkt som på engelska säger: "There is a necessity to ensure that there are EU instruments designed to help farmers meet the societal concerns and consumers demands" och så vidare.

Jordbruksministern får gärna precisera, att visst kan man ha en sådan punkt men att han fortsätter att hålla hårt i den europeiska plånboken allt vad han kan. Sedan vet jag att alla i rådet inte alltid tycker likadant i sådana frågor. Men det är väl viktigt att inte, särskilt inte i finansiella tider som dessa, öppna för till exempel ökade direktstöd. Det vore kontraproduktivt. Det är vi väl ganska överens om här, men inte alla andra än. Det får gärna framkomma ännu tydligare.

Anf. 57 PER BOLUND (mp):

Fru ordförande! Angående ordförandens sista punkt kan jag bara hålla med. Det ställer vi oss verkligen bakom.

Jag hade en fråga om den svenska ståndpunkten, som jag tycker är lite otydlig. Man säger i andra stycket: "... bör man också ha i åtanke att många länder utanför EU anser att den gemensamma jordbrukspolitiken ger europeiska lantbrukare otillbörliga konkurrensfördelar i form av omfattande stöd och tullskydd."

Det kan vara intressant att veta vad andra länder anser, men det kunde vara ännu mer intressant att veta vad den svenska regeringen anser. Ska man tolka det här som att den svenska regeringen anser att europeiska lantbrukare har otillbörliga konkurrensfördelar? Det är vår uppfattning. Det vore intressant att veta om regeringen också anser det.

Anf. 58 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Vad beträffar ordförandens frågeställning är det bara att konstatera så här inledningsvis att om 27 länder ska komma överens är det nödvändigt att man har någon beredvillighet att jämka på valörer

av ord. Annars kommer inte 27 länder överens. Det går inte att använda alla de ord alltid som man skulle vilja använda.

Vad beträffar den direkta frågeställningen använder vi i skrivningen begreppet EU instruments, vilket kan vara till exempel lagstiftning också. Det behöver inte vara pengar, och det behöver inte vara direktstöd. Nu är det EU instruments som används som ord.

Till Per Bolund vill jag säga att detta är en fråga som vi har varit väldigt noggranna med att hantera så att vi som frihandelsvän och som oerhört beroende av en fungerande handel i världen har en skrivning som säger att vi ska arbeta "within the framework of international law", alltså inom internationell lagstiftning.

Slutligen, och det berör båda frågeställningarna: Det utkast som var opåverkat av Sverige tror jag inte att EU-nämnden och den svenska riksdagen hade varit tillfreds med. Vi har alltså haft en synnerligen stor påverkan på det papper som finns här i dag. Självklart skulle det ha kunnat vara någon annan valör på något ord, men ska man komma överens måste man vara beredd att använda ord som också kan användas i det franska parlamentet – för att ta den andra extremen.

Anf. 59 SOFIA ARKELSTEN (m):

Ordförande! Det är fint att jordbruksministern fortsätter kampen mot protektionismen. Jag hade samma förtydligande om andra stycket och detta att många länder utanför EU tycker saker om den gemensamma jordbrukspolitiken. Vi hade det uppe också när vi fick information om detta på utskottet i går. Tolkningen av det är just att man ska se det i ett nationellt sammanhang men att det givetvis är många inom EU som också tycker att detta ger konkurrensfördelar. Det är därför det finns till på något sätt. Det var bara ett förtydligande, och ministern har ju svarat bra på det.

Anf. 60 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Jag fortsätter på samma spår som Per Bolund. Det känns ändå lite olyckligt utifrån hur det är formulerat. Jag tror att de flesta här har full förståelse för och också erfarenhet av hur det är att kompromissa om texter för att nå någon form av framgång. Jag tycker inte att man ska gömma sig bakom att säga att det blir denna text när 27 länder ska komma överens. Jag känner snarare att det kanske finns vissa farhågor med detta, och det gäller den stora kritik som finns från andra länder utanför EU avseende det som inte är konkurrensneutralitet.

Vi är överens om att Sverige är en stor frihandelsvän. Mot bakgrund av det här med tullskydden och att EU planerar att lägga fram en handelsdeklaration mot slutet av året kan man inte låta bli att se samband mellan dessa. Min konkreta fråga blir därför: Driver man redan nu från svensk sida frågan om att ta bort de tullskydd som vi har i EU?

Anf. 61 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Båda frågeställningarna kan väl sammanfattas i bokstäverna WTO. Det är vad som avses med "within the framework of international law". Med det känner jag mig trygg.

Vad beträffar Carina Adolfsson Elgestams andra frågeställning kan jag säga att hela vårt inspel när det gäller diskussioner om framtida fi-

2009/10:45

23 juni

nansiella perspektiv, framtida fiske- och jordbrukspolitik och så vidare är att öppna vår kontinent, att öppna för mer handel och därmed mer utveckling i tredje världen och så vidare. Varje inspel som görs i dessa sammanhang går ut på detta. Det är till nytta för oss och också till nytta för tredje världen. Ökad handel leder till ökat välstånd.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Då är talarlistan genomgången. Detta är rent tekniskt en beslutspunkt. Vi får se om det ordas så mycket om det på rådet. För vår del finner jag dock att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går till punkt 5, Kvartalsrapport om mjölkmarknaden. Den kan man säga mycket om, men just i dag är det en informationspunkt. Senast vi behandlade den frågan var det i informationsform den 26 mars. Jag antar att det nu är ett nytt kvartal.

Anf. 63 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Som jag tidigare har berättat i nämnden har kommissionen på grund av den kraftiga prisvolatiliteten på mjölkmarknaden sedan juni 2009 kvartalsvis presenterat en analys av den senaste utvecklingen för rådet. Jag har ännu inte tagit del av den rapport som kommissionen ska presentera vid nästkommande rådsmöte. Man kan dock konstatera att prisuppgången på mjölkråvara har varit kraftig sedan juni förra året. Jag förväntar mig att detta kommer att avspeglas i den rapport som kommissionen kommer att presentera.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att ingen önskar ordet och tackar för informationen.

Vi går vidare till punkterna 6–11. Vi ska behandla dem en i taget för ordningens skull, men uppmärksamma läsare av våra handlingar noterar att detta handlar om olika sorters majs. Det är dock samma beslutsteknik och bakgrund, och det finns paralleller hanteringsmässigt om inte annat mellan dessa olika majssorter.

Senast vi behandlade andra majssorter, men med liknande bakgrund och hanteringsordning, var den 13 november 2009. Då fanns det stöd i nämnden för regeringens ståndpunkt, men det anmäldes avvikande mening från Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Vänsterpartiet var inte närvarande.

Jag anmäler det inför behandlingen av alla punkterna och avstår därmed från att säga det vid varje punkt. Vill jordbruksministern göra en generell inledning går det bra, men sedan behandlar vi varje majssort för sig i den ordning som vi ska. Varje majssort har sin beslutspunkt.

Anf. 65 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Företaget Dow Agro Sciences Europe har ansökt om tillstånd för att släppa ut den genetiskt modifierade majsen 59122x1507xNK603 på marknaden. Ansökan gäller användning i livsmedel och foder och för import och bearbetning. Majsens är genetiskt modifierad för att vara resistent mot vissa skadedjur i majsodlingar och tolerant mot ogräsmedlet glufosinatammonium.

Sverige avser att rösta för ett godkännande av produkter framställda av den genetiskt modifierade majs 59122x1507xNK603 eftersom den bedömts som lika säker för människa, djur och miljö som sin vanliga motsvarighet.

Vid rådet ska en skriftlig röstförklaring avges med följande ordalydelse: "Sverige ställer sig bakom Kommissionens förslag till beslut under punkterna 6, 7, 9 och 10 där växterna innehåller en genetisk modifiering som gör att majs 59122x1507xNK603 tål ogräsmedlet glufosinatammonium. Sverige har även röstat för förslagen i den föreskrivande kommittén: Dock har vår positiva ståndpunkt till import av dessa genmodifierade majs ingen bäring på ett eventuellt framtida beslut om odling. Sverige är sedan tidigare kritiska till användning av glufosinatammonium som dessa GMO är toleranta emot." Det var punkt nr 6.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Om jag hörde jordbruksministern rätt avsåg den skriftliga röstförklaringen punkterna 6–10.

Anf. 67 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Nej, den avser punkterna 6, 7, 9 och 10.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Den avser inte punkterna 8 och 11 alltså?

Anf. 69 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Nej. Ska jag föredra alla, ordförande?

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Ja, gärna.

Anf. 71 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Företaget Pioneer Overseas Corporation har ansökt om tillstånd för att släppa ut den genetiskt modifierade majs 1507x59122xNK603 på marknaden. Ansökan gäller användning i livsmedel och foder och för import och bearbetning. Majs 1507x59122xNK603 är genetiskt modifierad för att vara resistent mot vissa skadedjur i majsodlingar och tolerant mot ogräsmedlen glufosinatammonium och glyfosat.

Sverige avser att rösta för ett godkännande av produkter framställda av den genetiskt modifierade majs 1507x59122xNK603 eftersom den bedömts som lika säker för människa, djur och miljö som sin vanliga motsvarighet. Det här är en av majsodlingarna som täcks in av röstförklaringen.

Punkt 8 handlar om att företaget Monsanto Europe S.A. har ansökt om tillstånd för att släppa ut den genetiskt modifierade majs MON88017xMON810 på marknaden. Ansökan gäller användning i livsmedel och foder och för import och bearbetning. Majs 1507x59122xNK603 är genetiskt modifierad för att vara resistent mot vissa skadedjur i majsodlingar och tolerant mot ogräsmedlet glyfosat.

Sverige avser att rösta för ett godkännande av produkter framställda av den genetiskt modifierade majs MON88017xMON810 eftersom

den bedömts som lika säker för människa, djur och miljö som sin vanliga motsvarighet.

Punkt 9 handlar om att företaget Syngenta Seeds har ansökt om tillstånd för att släppa ut den genetiskt modifierade majsen Bt11 på marknaden. Ansökan gäller användning i livsmedel och foder och för import och bearbetning. Majsens är genetiskt modifierad för att vara resistent mot vissa skadedjur i majsodlingar och tolerant mot ogräsmedlet glufosinatammonium.

Sverige avser att rösta för ett godkännande av produkter framställda av den genetiskt modifierade majsens Bt11 eftersom den bedömts som lika säker för människa, djur och miljö som sin vanliga motsvarighet. Det här är den tredje av majs sorterna som täcks in av röstförklaringen.

Även punkt 10 gäller företaget Syngenta Seeds som har ansökt om tillstånd för att släppa ut den genetiskt modifierade majsens Bt11xGA21 på marknaden. Ansökan gäller användning i livsmedel och foder och för import och bearbetning. Majsens är genetiskt modifierad för att vara resistent mot vissa skadedjur i majsodlingar och tolerant mot ogräsmedlen glufosinatammonium och glyfosat.

Sverige avser att rösta för ett godkännande av produkter framställda av den genetiskt modifierade majsens Bt11xGA21 eftersom den bedömts som lika säker för människa, djur och miljö som sin vanliga motsvarighet. Det här är den fjärde och sista av majs sorterna som täcks in av röstförklaringen.

Punkt 11 handlar om att företaget Monsanto Europe S.A. har ansökt om tillstånd för att släppa ut den genetiskt modifierade majsens MON89034xNK603 på marknaden. Ansökan gäller användning i livsmedel och foder och för import och bearbetning. Majsens är genetiskt modifierad för att vara resistent mot vissa skadedjur i majsodlingar och tolerant mot ogräsmedlet glyfosat.

Sverige avser att rösta för ett godkännande av produkter framställda av den genetiskt modifierade majsens MON89034xNK603 eftersom den bedömts som lika säker för människa, djur och miljö som sin vanliga motsvarighet.

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:

Jag ger nu ordet till dem som anmäler sig till en generell och övergripande runda. Om en sådan leder till att man vill anmäla avvikande mening av något slags principiella skäl på allt kan man säga det så noterar jag det. Sedan kommer jag självklart också att behandla varje sort för sig om man har synpunkter i detalj.

Anf. 73 PER BOLUND (mp):

Fru ordförande! Detta är en av de punkter där vi uppenbarligen har väldigt olika uppfattningar mellan regeringen och oppositionen. Vi anser även här att det är ett dåligt förslag som den svenska regeringen har, att godkänna majsens. Det är dåligt ur flera synpunkter.

Till att börja med är det dåligt ur processynpunkt. Den process som EU nu använder sig av gång på gång för att godkänna majs sorter är inte bra för demokratin och den interna sammanhållningen inom EU. Tittar man på röstlistorna för alla referaten är det 13 länder som röstar för, 11 som röstar emot och 3 som avstår.

Det är uppenbart att det finns en stor klyfta inom EU när det gäller genmodifierade organismer. Vi kan inte riktigt förstå regeringens linje att man är helt nöjd med att ha den klyftan och inte tänker göra någonting för att förändra det och försöka ena EU i de här frågorna. Tvärtom fortsätter man gladeligen att gå på gång köra över en ganska stabil och stor minoritet i de här frågorna och verkar tycka att det är helt okej så länge man får igenom sin linje. Det tycker inte vi är att respektera EU-demokratien.

Man borde faktiskt försöka hitta mekanismer för att komma överens inom EU och försöka ena EU-länderna i de här frågorna. Här har regeringen uppenbarligen inte samma uppfattning som vi har.

Det är även ur matsäkerhetssynpunkt och miljösäkerhetssynpunkt väldigt tveksamt att godkänna dessa. Man säger att de är lika säkra som andra alternativ för hälsa och miljö. Men sanningen är att EU:s matsäkerhetsorgan Efsa inte har resurser nog för att göra egna bedömningar av majssorterna. Man förlitar sig helt och hållet på producenternas tester och bedömningar.

Det tycker inte vi är en tillräcklig säkerhet för att kunna göra sådana avväganden och komma med sådana rekommendationer. Sedan vet vi av många exempel genom historien att när man för in majs, även om det inte är för odling utan bara för användning, är det stor risk för kontamination av de majssorter som vi har inom EU. Det kommer loss korn och plantor som gör att man får in dessa majssorter i odlingen även i Europa. Det kommer därmed att vara svårt att hålla genmodifierade och icke-genmodifierade majssorter från varandra. Det är väldigt tveksamt inte minst ur rättighetssynpunkt.

Vi ser i andra länder hur Monsanto och andra stora producenter stämmer odlare för att de har fått in genmodifierad majs i sina odlingar. Den risken ser vi även för europeiska och svenska odlare med regeringens linje.

Därför kommer vi från Miljöpartiets sida att vidhålla vår avvikande mening när det gäller alla dessa majssorter. Vi kan bara beklaga regeringens linje i den här frågan.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Den avvikande meningen är noterad.

Anf. 75 JACOB JOHNSON (v):

I enlighet med Vänsterpartiets principiella hållning att detta borde vara fråga om nationellt beslutsfattande enligt subsidiaritetsprincipen och med hänvisning till försiktighetsprincipen vid introduktion av sådant som detta anmäler jag avvikande mening. Det gäller alla dessa ärenden.

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat. Det gäller alltså principiellt alla dessa majssorter.

Anf. 77 CHRISTINA AXELSSON (s):

Också vi har tidigare anmält avvikande mening på de här punkterna. Glyfosinat och glyfosat är olika benämningar på i princip samma be-

ståndsdelar. Detta rinner sedan ut i grundvattnet. Det är samma vatten, så det gör ingenting om vi inte odlar det i Sverige.

Vi ser en väldig risk i detta. Jag kan till stor del dela Per Bolunds argumentering för det. Vi kommer att anmäla avvikande mening på samtliga punkter.

Anf. 78 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat.

Anf. 79 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag kan göra några övergripande reflexioner från min sida. Jag konstaterar att bedömningar på vetenskapliga grunder inte görs bara av europeiska myndigheter. I de fall ansökan kommer från en annan kontinent, vilket är väldigt vanligt, har också till exempel amerikanska myndigheter gjort vetenskapliga bedömningar innan odling och användning av produkterna har blivit tillåten på den kontinenten.

Jag är inte specialist på det här området. Jag har dock förstått att de amerikanska myndigheterna är synnerligen noggranna innan de släpper ut någonting för användning på marknaden, speciellt som de i många stycken har ett annorlunda rättssystem än vad vi har på den europeiska kontinenten som innebär skadeståndsskyldighet och liknande på ett helt annat sätt än vad vi har här. Detta gör att jag är förvissad om att ansökningarna är grundade på vetenskap. Jag anser inte att vi kan ta någon annan ställning än att grunda våra tyckanden och göranden på vetenskap.

Jag har en andra övergripande fundering. Nyss hade vi en diskussion om liberalisering och ökad handel för att skapa välbstånd i skilda delar av världen. På det här området stänger vi för handel och utbyte av produkter. Det har till och med resulterat i att vi har pågående rättsliga processer inom ramen för WTO därför att vi stänger ute produkter på andra än vetenskapliga grunder på den europeiska kontinenten.

Jag tycker att oppositionen talar med kluven tunga när man talar om frihandel och ökat välbstånd och samtidigt säger nej som inte är grundat på vetenskap när det handlar om GMO.

Vad beträffar konsumenterna ska jag avsluta med min tredje övergripande kommentar. Vi har märkning i lag på den europeiska kontinenten. Den konsument som vill avstå från att använda de här produkterna i sitt hushåll har alla möjligheter att göra det eftersom det är ett obligatoriskt märkningsförfarande därest det finns genetiskt modifierade sorter av olika slag i den brödkaka som jag kanske köper emellanåt.

Anf. 80 STAFFAN DANIELSSON (c):

Per Bolund tog stora ord i sin mun. EU:s beslutsgång är inte demokratisk. EU:s och Sveriges myndigheter står inte för sanningen i denna fråga, utan den står Per Bolund för.

Jag har lanserat ett begrepp som jag kallar det stora livsmedelshyckleriet. De står som spön i backen nu här i salen. Det är när svenska politiker och miljöorganisationer vill skärpa kraven och höja skatterna ytterligare för det svenska jordbruket samtidigt som jordbruket minskar dramatiskt och importen av livsmedel i stället väller in. Där har djuren stått fixerade, svansarna kapats, kemiska medel förbjudna i Sverige använts, GMO-foder använts med mera.

Snart är över hälften av det vi äter i Sverige importerad mat. Den vanliga miljövänliga svenska jordbruksproduktionen har på några decennier minskat med en tredjedel. Det är en dramatisk minskning. Denna förfärande utveckling är viktig att ha klar för sig i grunden när vi nu diskuterar denna konkreta fråga vad gäller regelverken för import av majs.

Det handlar alltså om växtförädling där genteknik använts. Den är brett spridd över världen och många kontinenter men ifrågasätts och diskuteras mycket i Europa och i Sverige. Den svenska jordbruksnäringen försöker styra sina inköp av importerade proteinfoder till sådana som inte förädlats med genteknik även om det blir allt svårare och är lite dyrare.

Jag har respekt för den inställningen. Men jag är samtidigt mycket orolig för att en effekt av detta är ännu lägre marginaler för det svenska jordbruket, fortsatt minskning av den svenska miljövänliga produktionen och ökad import.

Ministerrådet ska i nästa vecka besluta om man ska kunna importera majs sorter som har förädlats med hjälp av genteknik. Svenska och europeiska ansvariga myndigheter anser att denna majs är lika säker som vanlig majs, vilket också är regeringens ståndpunkt.

Jag stöder regeringens ståndpunkt att internationella regelverk, forskning och myndighetsbedömningar är det som bör styra oss i sådana frågor. Oppositionen har en annan uppfattning, och jag noterar att även Socialdemokraterna nu ansluter sig till Miljöpartiets uppfattning i denna fråga.

Min fråga till jordbruksministern är: Om EU fortsatt förhindrar import av dessa majs sorter, kommer den majs som då importeras att successivt bli allt dyrare eftersom utbudet av andra majs sorter på världsmarknaden minskar och är begränsat? Jag skulle känna oro för om det blir dyrare med anledning av jordbrukets pressade lönsamhet och att produktionen har minskat dramatiskt.

Det andra jag vill fråga är: Om EU fortsatt förhindrar import av majs sorterna trots att myndigheternas bedömning är att det inte finns sakliga skäl för detta, kommer det att föranleda diskussioner i internationella forum om internationella regelverk? Kommer USA och andra att ställa krav? Vad landar denna diskussion i, eller är det inget att bekymra sig om?

För det tredje: De jordbruksprodukter som Sverige importerar från till exempel USA och Sydamerika, kommer de att kunna ha producerats med hjälp av samma majs foder som oppositionen nu vill förbjuda importen av till Europa?

Anf. 81 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Fru ordförande! När vi diskuterar den här typen av frågor är det viktigt, precis som jordbruksministern var inne på, att det är vetenskap vi måste förlita oss på. När politik och vetenskap sammanblandas och det kommer in alltför mycket tyckande hamnar vi, som jag ser det, i en väldigt olustig situation.

Oavsett vilket politikområde vi diskuterar när det handlar om vetenskap är vetenskap och beprövad erfarenhet, som det heter, vår vägledning. Det är viktigt att fastslå att försiktighetsprincipen är, har varit och ska vara ledstjärnan för oss. Det gör att de prövningar som sker så fort

det handlar om modifierade växtmedel, eller vad det än är, tar väldigt lång tid av just det skälet.

Det är viktigt att vi politiskt är överens om att vi har vissa spelregler så att vi inte från den ena gången till den andra väljer olika inställningar. Socialdemokraterna visar nu på ett negativt sätt ett utmärkt exempel på det. Man har under den innevarande mandatperioden kastat om och lämnat linjen om vetenskap och beprövad erfarenhet.

Jag har en liten kommentar till Per Bolunds beskrivning att det ur demokratisk synpunkt är väldigt jämnt när det gäller antalet röstande länder. Vi ska notera att det är 183 mot 116 i röstvärde. Vi som har hyfsad insyn i detta vet att röstvärdet på många av dessa länder inte motsvarar medborgarantalet. Exempelvis har Sverige tio röster och Tyskland 26, tror jag att det är. Det visar att majoriteten för ställningen är väsentligt mycket större än vad som framgår.

Jag skulle vilja ställa en fråga till jordbruksministern. På röstningslistan för Frankrike står parliamentary reservation. Vad står det egentligen för? Jag försöker få fram vad det möjligtvis kan handla om.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Det har vi också ibland. Det brukar innebära att man inte är klar med samrådet i sitt parlament.

Anf. 83 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Har vi parliamentary reservations?

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Ja, det har vi ibland om vi inte har hunnit tycka färdigt eller förankra regeringens ståndpunkt. Då måste de säga så på rådet. Men det får jordbruksministern kommentera om han vill. Det var mer ett riksdagsmedskick.

Anf. 85 LARS TYSKLIND (fp):

Fru ordförande! Jag har lite generella synpunkter och inte någon direkt fråga. Det är uppenbart att vi har helt olika principiella grundinställning. Då söker man de argument som man vill ska passa in med den. Från min sida kan jag bara säga, och jag har sagt det förut, att det enda rimliga är att man utgår från den vetenskapliga grunden.

Bland annat Per Bolund framställer det som att detta är något slags ogrundad process. Det är inte på det viset. Som jordbruksministern sade finns det andra myndigheter på andra kontinenter som också jobbar med det, och de svenska myndigheterna jobbar med det.

Vi som sitter i Gentekniknämnden vet att vi gör etiska bedömningar av detta. En stor del av de etiska bedömningarna är i grunden ett slags nytta–risk-bedömning. Eftersom nu försiktighetsprincipen har nämnts några gånger vill jag starkt framhålla att även med utgångspunkt i försiktighetsprincipen, som också nämndes i miljö- och jordbruksutskottet, innebär det inte per definition ett nej. Utifrån den etiska bedömningen av nytta–risk och med beaktande av försiktighetsprincipen kan det även bli ett ja.

Anf. 86 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Vad gäller vetenskapen vill jag, eftersom det är någonting som återkommer framför allt från majoritetens sida, som lämnar synpunkter på hur Socialdemokraterna tar ställning i frågan, säga att jag även inför framtiden hoppas att varje parti gör sin egen bedömning utifrån hur man ställer sig i de olika frågorna, bara för att lite grann tydliggöra det. Det känns lite som om man från majoritetens sida slår just på att vi har gjort en bedömning. Vi vet att vetenskap och rön kan förändra sig över tid. Just därför gör vi det ställningstagande som vi gör i den här frågan.

Det jag främst begärde ordet för var det som jag tyckte var ett angrepp av jordbruksministern och nästan på gränsen till fräckt vad gäller frihandel. Vi är för frihandel och har varit frihandelssinnade de senaste hundra åren. Det tänker vi vara också i framtiden, oavsett beslutet om majs. Jag kan bara lägga till att vad gäller exempelvis narkotika är det inte någonting som vi är för. Vi vill inte heller ha det kopplat till frihandel. Låt oss få göra våra värderingar och ta ställning på vårt sätt i frågan, och kom inte med hot om att vi inte skulle vara frihandelssinnade på grund av att vi är motståndare i den här frågan.

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

I ordningsfrågan ska jag bara säga att varje parti självklart äger sitt ställningstagande och ska naturligtvis kunna förklara det och svara på frågor om varför. Det är rimligt och ingår i nämndens samråd. Det är viktigt att man har det både partierna emellan och att det framgår även till regeringen.

Anf. 88 PER BOLUND (mp):

Fru ordförande! Jag skulle önska att vi kunde ta den här debatten i kammaren. Det kanske vore bra om man fick fram ett beslut så att vi kunde ha en riktig debatt om det här i riksdagen. Jag vet inte om EU-nämnden är rätt plats att ha de här debatterna på, men vi kan ju fortsätta ändå, eftersom jag fick en massa frågor.

Jag vill börja med att konstatera att jordbruksministern inte kommenterade min fråga om processen kring hur besluten fattas, om han är nöjd med den processen. Jag tolkar det som att man tycker att det går bra att 13 EU-länder kör över 12 i vissa fall, 11 i andra fall, medan det är några som avstår. Det tycker inte jag är en bra princip. Läser man om processen ser man att det är ett hattande fram och tillbaka mellan kommissionen, rådet och parlamentet. Det tas inga beslut någonstans, vilket till slut gör att det blir ett tjänstemannabeslut som avgör hela frågan, något jag inte heller tycker är en särskilt bra process.

Sedan var det frågan om vetenskap. Där har vi självklart samma uppfattning, att vetenskap ska ligga till grund. Det är just det som är vår kritik. Vi anser inte att det finns en tillräckligt solid vetenskaplig bedömning av det här. Jag skulle gärna vilja att man lade tillräckligt med resurser på Efsa så att de kunde göra egna vetenskapliga bedömningar. Det är precis det som vi kritiserar att man inte har möjlighet att göra. Därför förlitar man sig helt på producenternas tester och deras fakta. Det tycker

inte vi är en tillräckligt säker process, speciellt inte när det också är en irreversibel process.

Har vi väl fått in de här majssorterna är det i princip omöjligt att få ut dem igen ur systemet. De blandar sig med ordinarie majssorter, och det gör att vi får en kontamination som sedan blir i princip omöjlig. Vi ser i många andra delar av världen hur de genmodifierade grödorna tar över mer och mer av marknaden och det blir i princip omöjligt att odla andra sorter. Det tycker jag är en väldigt oroande utveckling som man även från regeringens sida borde se med oro på.

Sedan måste jag bara kommentera det som sägs om att vi skulle vara emot frihandel. Det är självklart inte sant. Jag ser på många andra områden att EU avstår från att använda kemikalier som vi anser farliga men som tillåts i många andra länder. Det kan också betraktas som ett handelshinder att man inte får importera de kemikalierna. Jag tycker inte att det är någon som helst skillnad i det här fallet. Vi anser att de här majssorterna inte är tillräckligt säkra. Bygger vi på försiktighetsprincipen ska vi självklart kunna säga nej till dem också för miljöns och hälsans skull.

Jag måste också ge en kommentar till Staffan Danielsson. Om det är någon som ska prata om livsmedelshyckleri är det väl snarare vi på den här sidan bordet. Det Staffan Danielsson glömmer att nämna är att det är konsumenterna som inte vill ha de här produkterna. Det är därför som svenska bönder köper icke genmodifierat foder till sina djur. Det måste ändå vara konsumenternas vilja som är basen.

Om vi säger nej till de här majssorterna är det ett EU-gemensamt beslut. Det gäller för hela EU. Det om något gör att det blir billigare för svenska bönder eftersom man får en större marknad för icke genmodifierat foder och kan välja. Jag tycker att den kommentaren faller helt utanför någon form av rimlighet.

Anf. 89 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Jag har några kommentarer och försök till svar på framställda frågor.

Blir mat i Europa dyrare med den hållning som Europa i många sammanhang har till import av mat som är framställd med hjälp av GMO? Det generella och övergripande svaret är ja. Specifikt är det, med den kunskap jag har, speciellt besvärligt vad beträffar proteinfodermedel eftersom Europa är en gigantisk importör av proteinfodermedel. Odlingen av icke GMO-förändrade grödor och sorter blir mindre och mindre varpå prisnivåerna stiger för den icke GMO-förändrade produkten och utbudet minskar, vilket är till nackdel för djuruppfödning i Europa, för konsumenterna i Europa och för det europeiska samhället.

Faran är inte riktigt lika stor när vi pratar om majs, beroende på att vi ju till och med har ett visst överskott av spannmål och majs i Europa.

Vad består riskerna i? När vi talar om handel, handelspolitik och WTO består riskerna i att de som ansöker om det här inte anser att detta är WTO-förenligt. Europa blir fällt i en WTO-panel, och det sätts upp handelshinder för någonting som vi är beroende av att exportera när det inte är grundat på vetenskap eller det finns undantag. Jämförelsen med narkotika är inte adekvat i sammanhanget. Där grundar vi våra ställningstaganden, och de är i stort sett lika i hela världen, på andra saker. Här måste vi grunda saker och ting på vetenskap, annars kan vi inte säga nej

utan att riskera att bli åtalade och fällda i en WTO-panel, med risk för handelssanktioner gentemot Europa.

Hur är det då med risk eller chans för ökad import av kött, kyckling och fläsk från den amerikanska kontinenten, där väldigt mycket av kött, fjäderfä och fläsk kommer från djur som är uppfödda med genmodifierade produkter? Det är klart att med det jag har sagt förstår ni att prisbildningen blir något annorlunda. Därmed riskerar också importen till den europeiska kontinenten att bli större. Det bör vara så med den lilla kunskap jag har om hur handeln fungerar.

Den försiktighetsprincip som vi har i Europa och använder oss av vill jag med detta ha sagt kostar det europeiska samhället och europeiska konsumenter pengar. Det gör den. Jag säger inte att vi ska ta bort den, för vi ska vara utomordentligt försiktiga, och det är vi i de här sammanhangen.

Kan vi då lita på vetenskapen? Ja, säger jag. Det är många forskare i världen som har ägnat sig åt de här sakerna, inte bara europeiska forskare. Efsa, som vi hänvisar till i många sammanhang, har som en av sina uppgifter att sammanställa alla de studier som görs i skilda delar av världen för att slutligen kunna göra en adekvat bedömning. Jag har här uppgifter om att man till exempel från Efsas sida har granskat 700 publice-rade vetenskapliga rapporter som handlar om GMO-grödor och deras effekter på miljö och biodiversitet.

Vi gör bedömningar i Sverige, och det gör vi främst genom forskningsrådet Formas som har tagit fram en kunskapsöversikt som vi använder oss av de gånger vi gör ställningstaganden. De ska alltså vara grundade på vetenskap och ingenting annat.

Vad beträffar parlamentariska reservationer är det, som ordföranden sade, ibland så att vi tvingas att anmäla parlamentarisk reservation av det skälet att vi från svensk sida kanske inte har varit i riksdagens EU-nämnd. Vi måste då anmäla att vi inte har varit det så att vi har möjlighet att backa från röstförklaring.

Slutligen kan jag säga om processen att det i väldigt många sammanhang, till exempel i Sveriges riksdag, är så att en majoritet beslutar. Det är ofta så att det blir 165 mot 170 i röstetal i Sveriges riksdag. De 170 har då bestämt över de 165.

I den lagstiftning som vi arbetar efter i Europeiska unionen finns det än mer skydd för en minoritet. Det fordras ibland till och med enhällighet för att vi ska kunna fatta beslut. I väldigt många sammanhang ska det vara kvalificerad majoritet. Detta är för att ta hänsyn till de ibland ganska stora minoriteter som finns i en församling.

Nu har vi den här lagstiftningen och den har vi enats om. Jag har inga synpunkter på att den ska förändras på något sätt, av det skälet att vi har enats om att vi ska arbeta på det sättet. Lagstiftningen i EU säger oss att vi till och med tar större hänsyn till minoriteter än vi gör i Sveriges riksdag. Jag tror inte att vi skulle få så många beslut fattade i Sveriges riksdag om det skulle krävas kvalificerad majoritet i alla beslut. Det skulle nog bli väldigt många icke-beslut då.

Anf. 90 LARS TYSKLIND (fp):

Fru ordförande! Jag glömde en sak i mitt förra inlägg när jag började prata om Gentekniknämnden. Jag har full respekt för att varje parti gör

2009/10:45

23 juni

sina ställningstaganden, men just när det gäller Gentekniknämnden har allianspartierna och Socialdemokraterna egentligen fattat lika beslut, i varje fall som jag kan minnas. Både Vänsterpartiet och Miljöpartiet har konsekvent haft avvikande meningar även där, men så har det inte varit från socialdemokratiskt håll. Någon typ av omsvängning har alltså skett. Det är bara ett konstaterande.

Anf. 91 IRENE OSKARSSON (kd):

Fru ordförande! För att inte någon på andra sidan bordet ska kommentera och säga att så har det väl inte alltid varit på allianssidan heller vill jag säga att nej, så har det inte alltid varit.

Jag representerar ett parti som har resonerat oerhört mycket om de här frågorna och haft en djup intern diskussion om hur vi ser på det här. Vi har landat i, precis som jordbruksministern och många andra har sagt i dag, att vi måste se det här i perspektivet av vetenskap och beprövad erfarenhet. Ska vi lita på tyckande och känslor eller vad vi kan ha i de här sammanhangen kommer vi inte att komma vidare i frågan.

Däremot är det så, som jordbruksministern läste upp, att den röstförklaring som ges i detta sammanhang trycker på väsentligheterna, att bekämpningsmedel och annat måste vi arbeta med både här och internationellt för att få likvärdiga villkor.

Jag begärde också ordet för att konstatera att synen på demokrati skrämmer mig i det här sammanhanget, om det är så att vi inte ska kunna tillämpa de villkor som vi själva har varit med och beslutat om när det gäller hur EU ska arbeta med de här frågorna. Sverige har jobbat utifrån den kunskap och vetenskap som vi till dags dato har att förlita oss på. Sedan kommer säkert nya rön i en framtid.

Jag vill också understryka vad Lars Tysklind sade om Gentekniknämndens arbete i de här frågorna och de sammanställningar som vi får varje år av hur utvecklingen ser ut i Europa och världen i övrigt i de här frågorna. Också där gör vi gedigna överväganden av de medskick vi gör till övriga myndigheter. Jag tycker att den här diskussionen får en något besynnerlig slagsida.

Anf. 92 STAFFAN DANIELSSON (c):

Jag tycker att detta är en viktig diskussion. Livsmedelsproduktionens villkor i världen och i Sverige är oerhört viktig, med viktiga principiella överväganden som är svåra men som vi måste förhålla oss till. Ett sätt är att säga att det finns för lite forskat och att vi därför ska vänta tio år till, men verkligheten rör sig.

Jag tackar för jordbruksministerns tydliga svar på mina frågor. Jag tycker att Per Bolund utslungade en oerhört allvarlig anklagelse, nämligen att EU:s och Sveriges myndigheter på det här området styrs av producenternas uppfattningar och dansar efter deras pipa och agerar alltså inte professionellt och oberoende. Det är Per Bolunds och Miljöpartiets uppfattning om våra myndigheter, och det beklagar jag. Det får vi diskutera i särskild ordning.

Sedan sade Per Bolund också att det inte är något bekymmer att det kan bli lite dyrare för svensk produktion, för konsumenterna har ju bestämt sig för att köpa GMO-fria produkter, så diskussionen här är överflödig. Då vill jag uppmärksamma Per Bolund på att över hälften av den

mat vi köper importeras. Väldigt många konsumenter köper mat som är producerad enligt internationella regelverk och i stor utsträckning kommer från USA och Sydamerika. Jag ser inte att växtodlingsförutsättningarna och djurens välfärd blir bättre om vi får färre djur och åkrar i Sverige och importerar vår mat från andra kontinenter där våra regelverk inte tillämpas. Den utvecklingen är dramatisk och bekymrar mig väldigt mycket. Det är när man inte ser detta, inte ser helheten, utan fortsätter att diskutera bara det svenska jordbruket i sin lilla äggkopp som man gör sig skyldig till det jag vill kalla det stora livsmedelshyckleriet. Jag ser fram emot att få diskutera detta med Per Bolund i kammaren vartefter.

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Jag ser också fram emot den diskussionen, men den här diskussionen verkar avslutad nu. Vill jordbruksministern lägga till något? Nej.

Då sammanfattar jag punkterna var för sig. I punkt 6 finner jag majoritet för regeringens ståndpunkt men noterar avvikande meningar från s, v och mp enligt deras motiveringar. I punkt 7 finner jag majoritet för regeringens ståndpunkt men med avvikande mening från s, v och mp. I punkt 8 finner jag majoritet för regeringens ståndpunkt men med avvikande mening från s, v och mp. I punkt 9 finner jag majoritet för regeringens ståndpunkt men med avvikande mening från s, v och mp. I punkt 10 är det samma sak – majoritet för regeringens ståndpunkt men med avvikande mening från s, v och mp. Samma sak gäller också punkt 11 – majoritet för regeringens ståndpunkt men med avvikande mening från s, v och mp.

Därmed är vi på punkt 12. Där står det Fiske – meddelande om samråd om fiskemöjligheter 2011. Denna fråga kommer att återkomma. Det är i detta skede föredragning och diskussion. Jag har läst underlag, och jag tänker lyssna noga på jordbruksministern, men jag skulle tro att vi landar i en prövning av stödet för upplägget inför de fortsatta förhandlingarna. Det beror på vad jordbruksministern säger nu.

Anf. 94 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Sedan 2006 har kommissionen presenterat årliga meddelanden för fiskemöjligheterna inför kommande år. Nu avses fisket för 2011. Syftet med meddelandet är framförhållning i arbetet och att undvika de mycket långdragna förhandlingar om kvoter som tidigare år har ägt rum på ministerrådsmötena i december. I meddelandet vill kommissionen att man ska tillämpa förutbestämda principer när man bestämmer fångstnivåerna.

Rent konkret innebär detta bland annat att kommissionen har delat in bestånden i olika kategorier. För varje kategori föreslår kommissionen hur mycket TAC, den totalt tillåtna fångstmängden, bör ändras i förhållande till föregående år. Nivåerna beror på vilken risk det finns för att beståndets fortplantning hotas.

För att nämna några skillnader i årets meddelande jämfört med tidigare års ska jag lyfta fram några enligt min mening positiva nyheter som visar på att vi är på väg åt rätt håll. För det första har kommissionen förtydligat att kategori 4 är överordnad alla andra kategorier. Kategori 4 gäller bestånd som omfattas av långsiktiga förvaltningsplaner. Detta är

något som Sverige har varit väldigt drivande för och som jag tror att vi kan ta åt oss lite av äran för.

För det andra öppnar kommissionen för kraftiga sänkningar av TAC för vissa bestånd för att nå målet och åtagandet i Johannesburgsdeklarationen om att minska maximal hållbar avkastning före 2015. Det gäller exempelvis kategori-2-bestånd, som är bestånd som är överutnyttjade jämfört med maximal hållbar avkastning.

I samband med att jag nämner MSY, alltså maximal hållbar avkastning, vill jag nämna att det östra torskbeståndet i Östersjön glädjande nog är ett av de bestånd som redan nu förvaltas enligt vad som bedöms vara ett maximalt hållbart uttag.

För det tredje har kommissionen nu angett att i de fall då en TAC omfattar flera arter gäller regeln om den mest hotade arten. Det är glädjande nyheter, tycker jag.

Vid rådsmötet den 29 juni kommer en första diskussion att hållas utifrån inriktningen på kommissionens meddelande. Inga beslut ska fattas. Jag stöder kommissionens politiska viljeyttring, som ligger i linje med Sveriges ambition om att bidra till ett hållbart fiske. Jag är positiv till detta framförhållningsarbete och tror att kommissionens årliga meddelanden gett effekter när det gäller att bromsa den negativa utvecklingen för fiskbestånden. Meddelandet gör det svårare att ifrågasätta kommissionens förslag.

Det har också varit tydligt på senare år att ministrarna mindre och mindre försöker urvattna kommissionens förslag. Jag stöder att kommissionen begär en utvärdering från Ices om förslagets förenlighet med försiktighetsprincipen för de bestånd vilkas tillstånd inte är exakt kända och om nödvändigheten av att Ices rekommenderar en alternativ bestämmelse.

Anf. 95 ORDFÖRANDEN:

Detta är på gränsen, men eftersom regeringen har en ståndpunkt och ett upplägg kommer jag att pröva just upplägget inför fortsatta förhandlingar.

Anf. 96 PER BOLUND (mp):

Fru ordförande! Jag tycker att EU:s fiskepolitik har tagit stora steg framåt under den period som jag har följt den. Det här är ett väldigt glädjande förslag från kommissionen. Jag tycker att kommissionen förtjänar beröm för att man har tagit vetenskapen på stort allvar och drivit på för att skapa ett hållbart fiske i Europa. Det tycker jag är en väldigt glädjande utveckling. Sedan finns det förstås detaljer där man kanske inte har gått tillräckligt långt än, men detta är ändå ett stort steg framåt och det förtjänar att uppmärksammas.

Fortfarande finns det risker för att kvoterna inte överensstämmer med rådgivningen i alla fall. Jag noterar att man i USA har beslutat att kvoterna enligt lag bara får ligga vid eller under den nivå som den vetenskapliga forskningen rekommenderar. Det tycker jag kunde vara ett bra principbeslut även för EU, så att man faktiskt lagstadgade att man ska följa den vetenskapliga rådgivningen. Det skulle ge större trovärdighet för EU:s fiskepolitik på längre sikt. Det vore bra om Sverige kunde väcka den frågan och kanske driva den.

Vi tycker att detta med långsiktiga förvaltningsplaner, som jordbruksministern nämnde, är en väldigt bra princip. Vi tycker att det egentligen borde gälla för alla fiskarter. Med mer långsiktiga beslut skulle man slippa att varje år ha förhandlingen om vilka kvoter som ska gälla. Man skulle kunna ha en förvaltningsplan som sträcker sig över flera år, vilket skulle ge större stabilitet och vara mer förutsägbart för alla, inklusive för fiskarna själva.

Sedan vill jag ta upp frågan om djuphavsfiske, där vi fortfarande ser med oro på utvecklingen. Dels finns det för lite kunskap om många av djuphavsarterna. Man vet inte tillräckligt för att kunna fatta väl grundade beslut. Vi vet också att de ofta har en väldigt låg reproduktionstakt. Därför tycker vi att man borde ha ett moratorium mot fiske på djuphavsarter så länge man inte har väldigt bra data som visar att det faktiskt går att ha ett hållbart fiske på dem. Det tycker vi inte att man har kunnat visa än så länge.

Avslutningsvis tycker vi också att bristen på information om många fiskarter är ett stort problem. För en stor andel av de arter som fiskas i EU gäller att informationen är bristfällig. Det gör att man inte med säkerhet kan säga vad som är en säker fångst från de bestånden. Därför behöver man arbeta efter försiktighetsprincipen. När man inte har kunskaper ska man avstå från att fiska, eller åtminstone fiska klart under eller i nivå med vad forskningen menar är hållbart. Man måste lägga stor vikt vid att få fram mer kunskap och information om de här bestånden. Det borde vara en inriktning på EU:s fiskepolitik.

Anf. 97 LARS TYSKLIND (fp):

Fru ordförande! Jag kan passa på att säga att jag i princip håller med om det som Per Bolund sade. Det är skönt att vi kan vara principiellt eniga i den här frågan.

Ett av de stora steg som har tagits är de långsiktiga förvaltningsplanerna, som jag tycker att Sverige definitivt kan ta åt sig äran av. Östersjöbeståndet av torsk visar väl att detta har varit en framgångshistoria. Att man redan nu kan diskutera detta med maximal hållbar avkastning var det kanske ingen som riktigt hade kunnat hoppas på.

Men det finns kanske en farhåga här. När det har varit krisläge har man accepterat förvaltningsplanerna från alla länder. När det nu visar sig att fisket har nått denna maximala avkastning, är man då beredd att stå fast vid detta, eller finns det risk för att något land ska tycka att man nu kan släppa på detta med förvaltningsplanen? Det vore ju förödande. Det finns ett uttryck: Även om man inte fryser om händerna behöver man inte ta av sig vantarna.

Anf. 98 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Jag vill också instämma i vad Per Bolund säger. Jag tycker att gemenskapen har gjort väldigt stora framsteg när det gäller den gemensamma fiskepolitiken. Jag hoppas och förutsätter att vi kan fortsätta att göra framsteg nu när vi håller på att forma den gemensamma fiskeripolitik som ska komma efter 2012 och där diskussionerna, som nämnden väl känner till, är i full gång. Det beröm som Per Bolund ger till kommissionen kan jag också instämma i, men jag skulle också lite själv gott vilja säga att jag tycker att Per Bolund kunde offentliggöra det och

ge en eloge till det svenska agerandet i de här sammanhangen, för det är faktiskt vi som har varit de stora påtryckarna gentemot kommissionen, så att vi har nått de framsteg som har nåtts.

När det gäller frågan om djuphavsarterna kan man konstatera att rekommendationerna för de flesta djuphavsbestånden visar att fisket bör minskas eller rent av förbjudas. Försiktighetsprincipen är en av de sju principer som kommissionen och även Sverige anser att ett kommande förslag om TAC ska bygga på. Försiktighetsprincipen bör tillämpas eftersom det inte finns bevis för att det är hållbart. Detta gäller de kategorier som vi inte känner till de exakta tillstånden på.

För många djuphavsbestånd är situationen tyvärr den att vi inte har tillräcklig kunskap eller tillräckligt vetenskapligt underlag. Av det skälet välkomnar jag att Ices nu gör en utvärdering rörande förenligheten med försiktighetsprincipen när det gäller ett stort antal arter. Även det är alltså ett stort framsteg som jag ser det gentemot hur det har varit tidigare. Då har man trott, och jag tycker inte att man ska grunda alltför många beslut på tro. Nu ber man alltså Ices att ta fram kunskap så att vi har ett vetenskapligt underlag när det gäller ytterligare arter, även djuphavsarter, än vad vi har haft tidigare.

Till Lars Tysklind och nämnden i övrigt vill jag gärna säga att vi har nått långt. För att komplettera den uppräknings som Lars Tysklind gjorde kan jag nämna diskussionerna och de ställningstaganden som är gjorda om utkast och som jag vet har intresserat honom väldigt mycket. Det gäller också kontrollförfordningen som jag tror har lett till att vi har större uthållighet i fisket.

Därtill skulle jag vilja avsluta min monolog med att säga att fler och fler börjar inse att utan fisk i haven har vi varken biologisk mångfald eller några fiskare. Det måste finnas fisk i haven för båda delarna. Som jag uppfattar det börjar fler och fler förstå detta. Bra stabila bestånd ger ett bra fiske och en stor möjlighet att utveckla verksamheter runt fisket, och därtill ger det nyttig mat.

Anf. 99 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i den här frågan.

Vi går vidare till punkt 13. Den är mig veterligt en informationspunkt. Den handlar om reformering av den gemensamma fiskeripolitiken. I frågan om grönboken om detta har det utfärdats ett utlåtande från miljö- och jordbruksutskottet som antogs den 26 november förra året; 2009/10:MJU4 heter det. Där avgavs det ett särskilt yttrande från Miljöpartiet. Det kan man referera till för att hitta riksdagens principiella ståndpunkter vad gäller grönboken om detta.

Senast vi behandlade frågan i nämnden var den 16 april. Då fanns det stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar med avvikande mening från Miljöpartiet. Rådet som skulle jobba vidare och hade fått det mandatet ställdes in på grund av det beramade askmolnet. Nu föreligger enligt agendan ett informationstillfälle. Jag ber regeringen att särskilt understryka det som är nytt sedan sist eftersom den här frågan är rätt väl förankrad i riksdagen sedan förut.

Anf. 100 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Som nämndes av ordföranden ställdes alltså rådsmötet den 19 april in. Reformen diskuterades dock som planerat vid vårt informella fiske-ministermöte i Vigo den 4 och 5 maj.

Diskussionen i Vigo rörde följande tre teman: För det första besluts-processer och regionalisering, för det andra resursförvaltning och flottka-pacitet och för det tredje det småskaliga fisket. Dessutom diskuterades EU:s externa fiskeripolitik. Kommissionen presenterade också den sam-manställning som gjorts av de inspel som kommit angående grönboken och som skulle ha presenterats vid det inställda aprilrådet.

I inspelen finns en mycket stor samsyn om att en reform behövs. De punkter som lyfts fram av det stora flertalet i konsultationen är besluts-processerna inom fiskeripolitiken, problemen med överkapaciteten i flottan, det småskaliga fisket, sociala frågor och hanteringen av EU-medel på fiskeområdet.

Reformen kommer nu att diskuteras, som nämndes av ordföranden, på vårt möte den 29 juni. Det baseras på konsultationen under hösten 2009. Det baseras på diskussionen under våren 2010 och inte minst på kommissionens grönbok.

Det spanska ordförandeskapet har alltså bjudit in medlemsstaterna att diskutera möjliga alternativ för den framtida fiskeripolitiken.

Anf. 101 JACOB JOHNSON (v):

I förslaget till svensk ståndpunkt tycker jag att man borde komplettera med det som miljö- och jordbruksutskottet lyfte fram i sin grönbok och som inte är refererat här, nämligen åsikten att Sverige bör verka för att bränslesubventionerna ska avvecklas inom EU. Jag tror att vi var helt eniga om det i utskottet.

Anf. 102 ORDFÖRANDEN:

Eftersom vi är inne på ståndpunkter, och jordbruksministern var ganska tydlig, kan vi gott göra så att vi behandlar även den här frågan med det som blir en romersk tvåa i protokollet, det vill säga förhand-lingsuppläggsprövning.

Anf. 103 PER BOLUND (mp):

Fru ordförande! Vi är väl inte lika uppskattande i den här frågan som vi var i den tidigare. Vi tycker att det finns ganska många brister i rege-ringens ståndpunkt. Vi har också reagerat på att det inte finns med något om bränslesubventioner. Vi tycker att det borde vara en självklarhet ur klimatsynpunkt och för att inte uppmuntra det storskaliga fisket som är mycket mer bränsleslukande och har mer subventioner.

Vi tycker att den grundansats som regeringen har är bra, det vill säga att man ska basera det på ekosystemansatsen och en långsiktigt hållbar förvaltning. Men sedan tycker vi att man går ifrån det när man säger att hänsyn måste tas till sysselsättning och lokal utveckling och att fiskeflot-tan ska anpassas så att den möjliggör lönsamhet för näringen. Vi tycker att det är de aspekterna som blir vägledande i regeringens ståndpunkt och inte ekosystemansatsen och den långsiktigt hållbara förvaltningen. Det oroar oss. Vi tycker att det måste vara just stabiliteten i fiskebestånden som ska leda regeringen framåt och inte andra hänsyn.

Sedan är vi också oroad över förslagen om att man ska börja med obligatorisk handel med fiskerätter på nationell nivå. Vi tycker att man ser för mycket till den storskaliga näringens intressen. Vi tycker att man ska fördela kvoter efter hållbarhetskriterier, det vill säga hur miljöanpassat fisket är. Det skulle göra att man skulle fördela fler kvoter till det småskaliga fisket som ofta har mindre miljöpåverkan. Det vore en bättre väg att gå. Man ska granska om man har selektiva redskap och låg energiförbrukning när man fiskar. Man ska se om man följer reglerna och har följt dem tidigare och att man erbjuder bra sysselsättningsvillkor till exempel. Det borde vara vägledande för fördelningen av kvoter och inte bara ekonomisk betalningsförmåga.

Avslutningsvis vill jag kommentera det här med en minskning av flottan som också finns med i den svenska ståndpunkten. Vi tycker självfallet att det är en bra princip att man ska minska EU-flottan, men vi tycker att man måste basera det på kapaciteten på fartygen och inte bara på antalet fartyg. Det är också ett sätt att föra över fisket från det storskaliga fisket mot ett mer småskaligt.

Vi tycker också att man måste ha krav på att när man utrangerar fartyg som tas bort från EU-flottan ska man se till att de inte hamnar i andra flottor och bidrar till överfiskningen i andra delar av världen eller flaggas ut med bekvämlighetsflagg och fortsätter att fiska även inom EU. Det är inte någon bra princip. Det gör inte att man minskar problemet.

Vi har en del kritik mot regeringen och vill anmäla avvikande mening till protokollet.

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Jag noterar det.

Anf. 105 SOFIA ARKELSTEN (m):

Fru ordförande! Jag tycker att den svenska ståndpunkten är bra eftersom man har med många av de delar som den europeiska fiskeripolitiken innehåller. Om man tittar på en annan nivå än Sveriges ser man att fiskefrågor inte så mycket är en miljöfråga som en regionalfråga eller en utvecklingsfråga. Det finns en helt annan debatt, och jag tycker att det är bra att vi möter den här. Vi behöver beröra de områdena. Det är naturligtvis också en näringsfråga i många länder.

Jag tycker att det är positivt att man säger att man tittar på de frågor som rör sysselsättning och lokal utveckling när det gäller det småskaliga, kustnära fisket. Jag tolkar det så att det är en överflyttning från de större delarna till ett mindre och mer hållbart fiske. Det kopplar också till det som vi har sagt i grönboken. Där pratar vi väldigt tydligt om att man behöver de långsiktigt hållbara bestånden för att det ska kunna finnas ett fiske. Det är lite av ansatsen i kommissionens arbete. Jag uppfattar att det är deras sätt att komma framåt.

Även om det är en ganska bred svensk ståndpunkt tycker jag att den är ganska bra och att den fungerar i sammanhanget. Det viktigaste står egentligen först, nämligen att vi behöver en genomgripande reform av den gemensamma fiskeripolitiken. Jag tror att det är viktigt att det finns en gemensam fiskeripolitik, annars är vi körda. Då kommer det att vara nationella politiker som bestämmer. Vi ser ju hur det är i förhandlingar-

Anf. 106 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag har en övergripande kommentar först. Vi har nu de inledande diskussionerna om den framtida gemensamma fiskeripolitiken. För att vara i en position där man är med och påverkar när de reella besluten fattas gäller det att gå in med en bred ansats så att man är med i det gäng som kommer att forma den reella politiken som ska gälla under lång tid framöver.

Specificerar man sig för mycket och gör alltför dogmatiska ställningstaganden i olika frågor kommer man inte med i den grupp som får vara med och forma den egentliga politiken. Jag tycker att det är viktigt att vara med och fatta beslut och påverka dem så mycket det bara går. Det är därför jag är politiker. En viss jämförelse kan göras med ett ärende som vi hade tidigare i dag på vår dagordning. Där kunde jag konstatera att för att vi ska få med mycket måste vi ibland ändra på någon liten valör på ett ord, annars får vi ingenting, och det brukar för det mesta vara sämre.

De frågeställningar som jag därutöver vill kommentera är att vår huvudingång är att vi ska ha en fiskeripolitik som baseras på ekosystemansatsen och en långsiktigt hållbar förvaltning av alla berörda fiskbestånd inom biologiskt säkra gränser.

Vidare – och notera nu – måste hänsyn tas till frågor som rör sysselsättning och lokal utveckling. Notera, mina vänner, vilka ordvalörer vi använder! Ekosystemansatsen är övergripande, men hänsyn ska också tas till detta. Det gör vi ju när vi diskuterar vilket politikområde som helst. Vi gör det i det här sammanhanget, och jag tycker därmed att vi har tillgodosett de punkter som framför allt Per Bolund tog upp.

Anf. 107 JACOB JOHNSON (v):

Jordbruksministern kommenterade inte min önskan att någonting om bränslesubventionernas avveckling skulle med i de svenska ståndpunkterna. Jag kan förstå att den svenska ståndpunkten ska vara bred, men jag tycker att det åtminstone ska finnas någonting som antyder att Sverige anser det, och det tycker jag inte att man kan läsa ut här. Även om det inte ska stå bränslesubventioner borde det stå något som betyder bränslesubventionernas avvecklande.

När det inte står och inte sägs anmäler jag avvikande mening.

Anf. 108 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag ber om ursäkt för att jag glömde den frågan i mitt förra inlägg. Den övergripande svenska ingången när vi diskuterar olika typer av subventioner och liknande i Europasammanhang är att de ska bringas ned och i många fall avvecklas helt och hållet. Skälet till att det enligt min uppfattning inte ska vara med i det här sammanhanget är det som Jacob Johnson själv nämnde, nämligen att går vi in med en dogmatisk inställning i det här sammanhanget är det min uppfattning att vi inte kommer att vara med i det rum där de egentliga besluten fattas utan stå vid sidan om.

Nämnden känner väl till vad den övergripande svenska ståndpunkten är. Den är redovisad, och jag vet att finansministrar och statsministrar ständigt redovisar den på deras rådskonstellationer. Det är där som beslut om pengar fattas på ett helt annat sätt än vad vi gör i min rådskonstellation.

Anf. 109 JACOB JOHNSON (v):

Jag tycker inte att det var ett korrekt referat från jordbruksministern av mitt inlägg. Jag pratade inte om en dogmatisk hållning. Jag anser att det trots allt borde vara tydligare vad gäller avvecklingen av bränslesubventioner. Jag är inte nöjd och står kvar vid min avvikande mening.

Anf. 110 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns majoritet för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga men noterar avvikande meningar från mp och v.

Det var den sista någorlunda skarpa frågan.

Det finns två övriga frågor. Underlag är utsänt.

Anf. 111 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! När det gäller just att rådsrådet ska ha en lunchdiskussion om märkning av fiske, vilket är en viktig fråga framför allt ur konsumentperspektiv, har jag en fråga till jordbruksministern som handlar om att man i dag inte vet om man kan äta eller handla fisk som är fiskad på ockuperad mark, det vill säga Västsaharas vatten. Där är grundproblemet väldigt mycket att EU har ett avtal med Marocko som faktiskt strider mot folkrätten. Det har Europaparlamentets jurister nu också kommit fram till.

Jag vill bara höra om man i anslutning till lunchdiskussionen eller i anslutning till någonting annat kan diskutera just att det avtalet borde upphöra eller att man skulle omförhandla det, att det kommer att göras i år. Hur ser alliansbyggandet ut? Senast var det bara Sverige som röstade nej till det fiskeavtalet. Jag tycker att det är en väldigt viktig fråga. Vi är överens om detta i Sveriges riksdag, och jag vill höra lite hur jordbruksministern driver den frågan.

Anf. 112 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag har ingett ett brev till kommissionen om de frågeställningar som tas upp i frågan. Jag kommer dessutom under tiden som vi har vårt rådsmöte att ha ett bilateralt möte med kommissionären för att ytterligare diskutera den frågan och självklart då framföra det som jag också har anfört i tidigare nämnda brev.

Anf. 113 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen i de övriga frågorna och är därmed klara med dagordningspunkterna.

Jag konstaterar att vi har jordbrukssamråd åter nästa vecka. Vi ses alltså snart igen. Är det något annat jordbruksministern vill dela med oss i dag?

Anf. 114 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag vill tillönska nämnden och dess tjänstemän en trevlig midsommarhelg.

2009/10:45

23 juni

Anf. 115 ORDFÖRANDEN:

Därmed är vi klara med jordbruksministern med medarbetare och önskar dem trevlig midsommar.

Innehållsförteckning

1 § Ekofin – budget.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 ULF HOLM (mp).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 4 Statssekreterare HANS LINDBLAD	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 6 PEDER WACHTMEISTER (m).....	3
Anf. 7 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 8 Statssekreterare HANS LINDBLAD	3
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 10 Statssekreterare HANS LINDBLAD	5
Anf. 11 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 12 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	7
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 14 JACOB JOHNSON (v)	7
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 16 Statssekreterare HANS LINDBLAD	8
Anf. 17 ULF HOLM (mp).....	8
Anf. 18 HOLGER GUSTAFSSON (kd).....	9
Anf. 19 CHRISTINA AXELSSON (s)	9
Anf. 20 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 21 Statssekreterare HANS LINDBLAD	9
Anf. 22 ULF HOLM (mp).....	10
Anf. 23 Statssekreterare HANS LINDBLAD	10
Anf. 24 ULF HOLM (mp).....	10
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 26 Statssekreterare HANS LINDBLAD	11
Anf. 27 ULF HOLM (mp).....	11
Anf. 28 Statssekreterare HANS LINDBLAD	11
Anf. 29 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 30 ULF HOLM (mp).....	11
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 32 ULF HOLM (mp).....	11
Anf. 33 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 34 ULF HOLM (mp).....	12
Anf. 35 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 36 Statssekreterare HANS LINDBLAD	12
Anf. 37 ORDFÖRANDEN	12
2 § Jordbruk och fiske.....	13
Anf. 38 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 39 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	13
Anf. 40 CHRISTINA AXELSSON (s)	13
Anf. 41 JACOB JOHNSON (v)	13
Anf. 42 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 43 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	13
Anf. 44 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 45 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	14
Anf. 46 CHRISTINA AXELSSON (s)	14
Anf. 47 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	15

Anf. 48	CHRISTINA AXELSSON (s).....	15	2009/10:45
Anf. 49	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	15	23 juni
Anf. 50	ORDFÖRANDEN.....	15	
Anf. 51	CHRISTINA AXELSSON (s).....	15	
Anf. 52	ORDFÖRANDEN.....	15	
Anf. 53	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	15	
Anf. 54	ORDFÖRANDEN.....	15	
Anf. 55	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	16	
Anf. 56	ORDFÖRANDEN.....	16	
Anf. 57	PER BOLUND (mp)	16	
Anf. 58	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	16	
Anf. 59	SOFIA ARKELSTEN (m)	17	
Anf. 60	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	17	
Anf. 61	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	17	
Anf. 62	ORDFÖRANDEN.....	18	
Anf. 63	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	18	
Anf. 64	ORDFÖRANDEN.....	18	
Anf. 65	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	18	
Anf. 66	ORDFÖRANDEN.....	19	
Anf. 67	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	19	
Anf. 68	ORDFÖRANDEN.....	19	
Anf. 69	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	19	
Anf. 70	ORDFÖRANDEN.....	19	
Anf. 71	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	19	
Anf. 72	ORDFÖRANDEN.....	20	
Anf. 73	PER BOLUND (mp)	20	
Anf. 74	ORDFÖRANDEN.....	21	
Anf. 75	JACOB JOHNSON (v)	21	
Anf. 76	ORDFÖRANDEN.....	21	
Anf. 77	CHRISTINA AXELSSON (s).....	21	
Anf. 78	ORDFÖRANDEN.....	22	
Anf. 79	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	22	
Anf. 80	STAFFAN DANIELSSON (c).....	22	
Anf. 81	BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	23	
Anf. 82	ORDFÖRANDEN.....	24	
Anf. 83	BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	24	
Anf. 84	ORDFÖRANDEN.....	24	
Anf. 85	LARS TYSKLIND (fp).....	24	
Anf. 86	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	25	
Anf. 87	ORDFÖRANDEN.....	25	
Anf. 88	PER BOLUND (mp)	25	
Anf. 89	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	26	
Anf. 90	LARS TYSKLIND (fp).....	27	
Anf. 91	IRENE OSKARSSON (kd).....	28	
Anf. 92	STAFFAN DANIELSSON (c).....	28	
Anf. 93	ORDFÖRANDEN.....	29	
Anf. 94	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	29	
Anf. 95	ORDFÖRANDEN.....	30	
Anf. 96	PER BOLUND (mp)	30	
Anf. 97	LARS TYSKLIND (fp).....	31	
Anf. 98	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	31	

2009/10:45
23 juni

Anf. 99	ORDFÖRANDEN	32
Anf. 100	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	33
Anf. 101	JACOB JOHNSON (v)	33
Anf. 102	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 103	PER BOLUND (mp)	33
Anf. 104	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 105	SOFIA ARKELSTEN (m)	34
Anf. 106	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	35
Anf. 107	JACOB JOHNSON (v)	35
Anf. 108	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	35
Anf. 109	JACOB JOHNSON (v)	36
Anf. 110	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 111	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	36
Anf. 112	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	36
Anf. 113	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 114	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	37
Anf. 115	ORDFÖRANDEN	37